

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ

ဝက်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု

ဘားအံမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃
၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄
၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆
၂.၂ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာအကြောင်း----- ၇
၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၇
၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၈

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၅
၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒီဇိုင်း----- ၁၇
၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြုမြေပုံ----- ၁၉
၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၁
၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြုမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၂
၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြုမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၅
၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၇
၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၉
၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၃၀
၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၂

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၄

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၆

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၇

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၈

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၄၂

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၄၄

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၄၄

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ဝက်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပါအဝင်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီနီယာများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသော တာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မှီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော် ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၊ ဝက်ကြီးကျေးရွာအုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာသည် ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့မှ မြောက်ဘက်(၇)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ဝတ်ကြီးကျေးရွာအုပ်စုတွင် တည်ရှိပါသည်။ စပါးစေ့ပုံသဏ္ဍန်ရှိပြီးသံလွင်မြစ်အလယ်တွင်ရှိသောမြေနကျွန်းရွာလေးတစ်ရွာဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ (၃) စတုရန်းမိုင်ခန့် ကျယ်ဝန်းသည်။ ရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင်သံလွင်မြစ်နှင့် ၎င်းမြစ် တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ဥဒေါင်းကျေးရွာ၊ သိုက်တောကျေးရွာနှင့် ကုလားတောကျေးရွာတို့တည်ရှိပြီး အနောက်ဘက်တွင် သံလွင်မြစ်လက်ခွဲမြစ်ငယ်တစ်စင်းနှင့် ၎င်းတစ်ဖက်ကမ်းရှိ ဝတ်ကြီးကျေးရွာ၊ ကျွန်းကြီးကျေးရွာ၊ ကော့ဖျံတောင်နှင့် ကော့ဖျံကျေးရွာတို့တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏မြောက်ဘက် (၇) မိုင်ခန့် အကွာတွင် ရွှေဝန်းမြို့ တည်ရှိသည်။

၂.၂ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာအကြောင်း

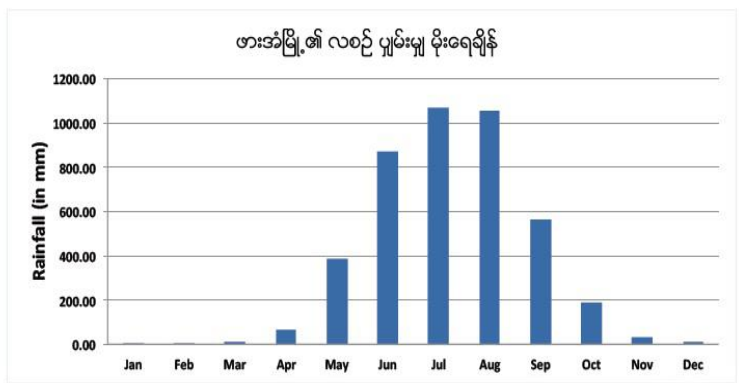
ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ (၁၉၀)၊ အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၀၀) ခန့်ရှိပြီး လူဦးရေကျား (၅၄၇) ဦး၊ မ (၅၇၂) ဦး စုစုပေါင်းလူဦးရေ (၁၁၁၉) ဦးကျော် နေထိုင်ကြသည်။ ဗမာလူမျိုး အများစု နေထိုင်ပြီး ကရင်လူမျိုး အနည်းငယ်လည်းနေထိုင်ကြသည်။ ဗမာစကားသည် အဓိက ဘာသာစကားဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း တစ်ကျောင်းနှင့် မူလတန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းရှိသည်။ သံဃာ(၅)ပါး ရှိပြီး ဘာသာရေးအဆောက် အဦးများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ရွာသူ/သားများကိုအသိပေးတိုင်ပင် လုပ်ဆောင်လေ့ရှိသည်။ ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းသားဦးရေကျား (၅၉) ဦး၊ မ (၇၀) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၁၂၉) ဦး ပညာသင်ကြားလျက်ရှိသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း ပညာများကိုဝတ်ကြီးကျေးရွာ၊ ဥဒေါင်းကျေးရွာ၊ ရွှေဝွန်းမြို့နှင့် ဘားအံမြို့များ၌ တက်ရောက် ကြရသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ အထွေထွေ ရာသီဥတုလက္ခဏာများ

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့နယ်သည် (ပုံ ၃၀) တွင် မြင်တွေ့ရသည့်အတိုင်း မွန်ပြည်နယ်နှင့် နီးကပ်လျက်တည်ရှိသည်။ မိုးရေချိန် unimodal ပုံစံသည် အခြားသော ကမ်းရိုးတန်းဒေသများနှင့် ဆင်တူသည်။ ဖားအံမြို့ရှိ မိုးရေချိန်မှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ကျောက်ဖြူနှင့် မော်လမြိုင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက နည်းပါးသည်။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ (၄၂၇၀) မီလီမီတာ ခန့်ရှိပြီး ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လ များတွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ (ပုံ ၂၉) ။

ပျမ်းမျှ အပူဆုံး လများ၏ နေအချိန်နှင့် ညအချိန် နှစ်ခုစလုံးသည် မတ်လတွင် (၃၇.၁၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် ဧပြီလတွင် (၃၇.၄၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ စိုစွတ်လရာသီများတွင် အအေးဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ ဇူလိုင်

ပုံ ၃၁။ ဖားအံတွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ် လစဉ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်။ ဇူလိုင် နှင့် ဩဂုတ်လများတွင် အမြင့်ဆုံးရောက်ရှိသော Unimodal မိုးရေချိန်ပုံစံများ ယင်းဒေတွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးမှုကို ဖော်ပြနေသည်။

(၂၉.၀၁ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် ဩဂုတ်လ (၂၈.၉၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ကြသည်။ အအေးဆုံးညများမှာ ပျမ်းမျှ ဇန်နဝါရီလတွင် (၁၈.၄၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် (၁၉.၃၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တို့ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဇန်နဝါရီလနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလများ၏ နေ့အပူချိန်သည်လည်း မြင့်မားသည်ဖြစ်ရာ နှစ်လစလုံးတွင် (၃၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ကျော်လွန်သည်။ လစဉ် အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှတ်တမ်းများဖြင့် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန် များကို (ပုံ ၃၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ၊ အလွန်အကဲမှုများနှင့် ဦးတည်ရာများ

မိုးရေချိန်တွင် တစ်နှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများကို မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းဒေသ၏ ကရင်ပြည်နယ် ဘားအံမြို့နယ်တွင် အမြင့်ဆုံး မှတ်သားရမိသည်။ (ပုံ ၃၁) ။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ ၄၂၆၇ မီလီမီတာ ရှိသည်ဖြစ်ရာ အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်တွင် (၅၄၇၂) မီလီမီတာ ရရှိခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သာမန်ထက် (၁၂၀၀) မီလီမီတာ ပို၍များနေသည်။ အခြား တိုင်းတာရရှိသော (၄) နှစ်တာ မိုးရေချိန်များမှာ (၅၀၀၀) မီလီမီတာ ထက် များသည်။ (၁၉၉၇) ခုနှစ်တွင် (၅၂၈၃) မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၂) ခုနှစ်တွင် (၅၂၄၄) မီလီမီတာ၊ (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် ၅၂၃၂ မီလီမီတာ နှင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ၅၁၀၈ မီလီမီတာ) ။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး ၂၆၆၉ မီလီမီတာသာလျှင် တိုင်းတာရရှိသည် ။ ပျမ်းမျှ (၁၆၀၀) အောက်ရောက်လုနီးနီးရှိသည်။

(၁၉၉၄) ခုနှစ်၏ အစိုစွတ်ဆုံးရာသီတွင် မိုးရေချိန် (၅၅၀၀) မီလီမီတာ နီးပါးကို ရက်ပေါင်း (၁၄၄) ရက်အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် တိုင်းတာရရှိမှု (၄၅) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာကျော်လွန်သည်။ ၆ ခု မှ ၁၀၀ မီလီမီတာကျော်လွန်သည် ။ (ဩဂုတ်လ (၁၅) ရက်နေ့တွင် (၁၅၉) မီလီမီတာ၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်တွင် ၁၅၀ မီလီမီတာ၊ ဩဂုတ်လ (၁၆) ရက်နေ့တွင် (၁၃၆) မီလီမီတာ ၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ၁၃၅ မီလီမီတာ နှင့် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ၁၃၃ မီလီမီတာ နှင့် ဇူလိုင်လ (၇) ရက်နေ့တွင် ၁၂၃ မီလီမီတာ တို့ အသီးသီး ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းနှစ်များ အတွင်းတွင် (၄၀) မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် အားလုံး မှာ စိုစွတ် ရာသီဥတု အတွင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်သည်။ အခြောက်သွေဆုံးဖြစ်သည့် (၁၉၉၈) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ်ဆုံး (၁၁၄) ရက်မှတ်သားရရှိပြီး ဖြစ်ရပ် (၂၀)

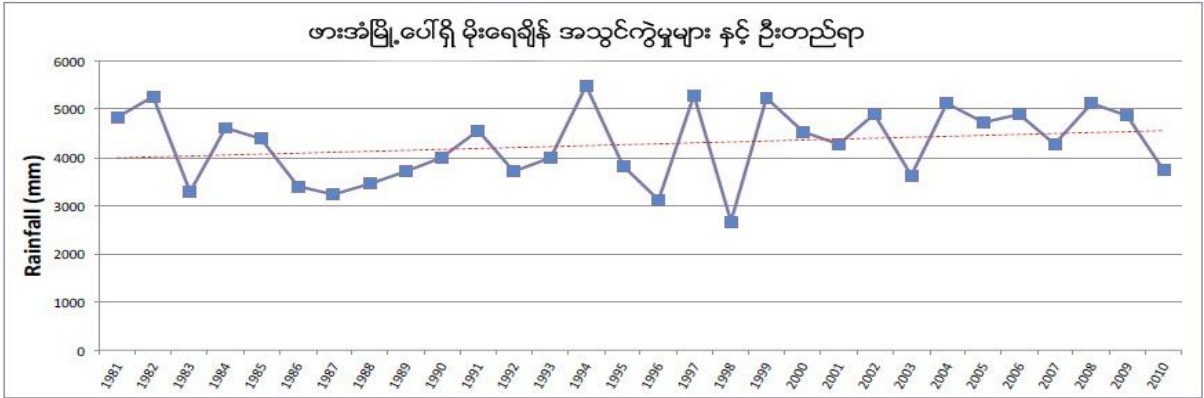
ဇယား ၄၊ ၁၉၈၁ - ၂၀၁၀ အတွင်း ဘားအံပြည်နယ်အတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန်များ	
၂၄-နာရီအတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာမိသည့် ရက်စွဲ
၃၄၉ မီလီမီတာ	၂၀၀၆ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၆
၃၁၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇွန် ၂၄
၂၄၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၄
၂၃၉ မီလီမီတာ	၁၉၉၇ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၁
၂၃၈ မီလီမီတာ	၁၉၉၇ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၂၄
၂၃၄ မီလီမီတာ	၁၉၈၂ စက်တင်ဘာ ၁၀
၂၁၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ဇူလိုင် ၂၉
၂၀၃ မီလီမီတာ	၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၃၀

သာလျှင် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် သြဂုတ်လ (၉) ရက်နေ့တွင် (၁၁၁) မီလီမီတာ ဖြစ်သည်။

ဇယား (၅) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ၏ ဖြစ်စဉ် (၁၄) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည် (၁၀၀) မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည် ။ (စက်တင်ဘာလ (၁၁) ရက်နေ့တွင် (၁၀၃) မီလီမီတာနှင့် ဇွန်လ (၁၀) ရက်နေ့တွင် (၁၀၂) မီလီမီတာ) ။ (၄၀) မီလီမီတာနှင့် အထက်ရှိ မိုးရေချိန်အားလုံးကို စိုစွတ်ရာသီအတွင်းတွင် တိုင်းတာရရှိခဲ့ကြသည်။

(ရက်ပေါင်း ၁၁၃၄ ရက်) တွင် (၁၀.၄%) ရှိသော ရက်များ၏ မိုးရေချိန် (၄၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။ (၁၇၅) ဖြစ်ရပ်များသည် (၁၀၀) မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန်သည်။ (၂၄) နာရီ အတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန် တိုင်းတာ မှတ်သားရမှုမှာ (၂၀၀၆) ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၆) တွင် (၃၄၉) မီလီမီတာကို တိုင်းတာရရှိသည်။ ယင်းအချိန်များအတွင်း ဖြစ်ရပ် (၈) ခုကိုသည် ဇယား (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မိုးရေချိန် ၂၀၀ မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန် ခဲ့သည်။ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများကို ပုံ (၃၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဇယား ၅၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ	
၂၄ နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	မှတ်သားရရှိသည့် ရက်စွဲ
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၁ ရက်
၁၃၀ မီလီမီတာ	၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၆ ရက်
၁၀၇ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ ရက်
၁၀၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်
၆၉ မီလီမီတာ	၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်
၆၅ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်
၆၂ မီလီမီတာ	၁၉၉၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်
၅၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၅ ရက်
၄၈ မီလီမီတာ	၁၉၉၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက်
၄၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၄၄ မီလီမီတာ	၁၉၈၅ ခုနှစ် ၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၄၁ မီလီမီတာ	၁၉၉၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက်
၄၁ မီလီမီတာ	၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၃ ရက်

ပုံ ၃၂။ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အတွင်း ဖားအံမြို့၏ မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲမှုများ ။ အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် မိုးရေချိန် အနည်းဆုံးရရှိသည်။ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

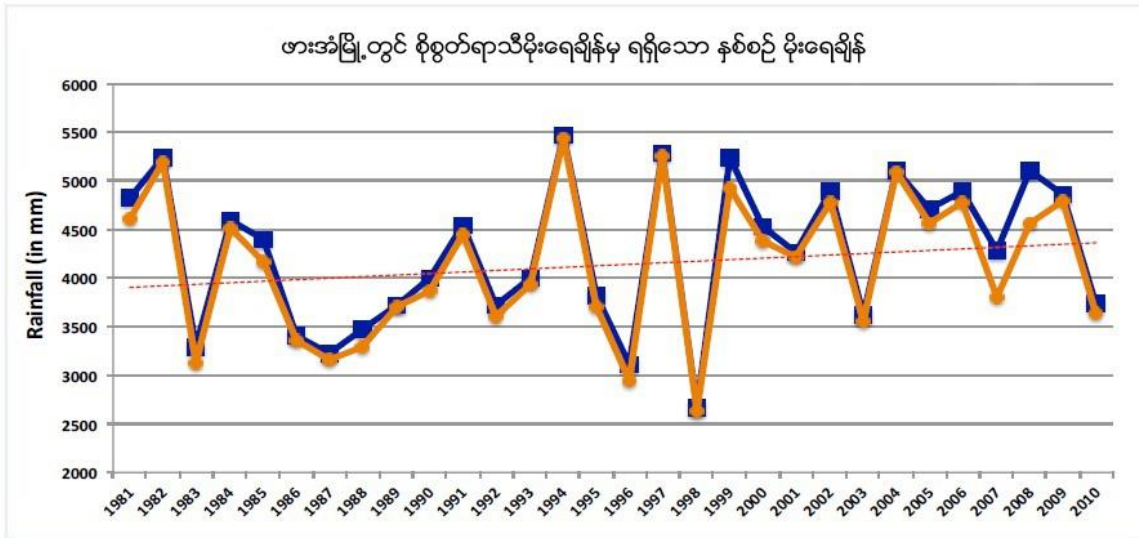
စိစစ်လေ့လာခဲ့ရသည့် အချိန်များအတွင်းတွင် ထင်ရှားသည့် မိုးရေချိန်များကို ခြောက်သွေ့ရာသီ အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ဇူလိုင် (၅) တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် ဖြစ်ရပ် (၁၄) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သည်။

နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် မြင့်မားလာမှုသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေသည်။ ထိုသို့ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုကို ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်ဖော်ပြသော ဆန်းစစ်ချက်တွင်လည်း တွေ့မြင်ရသည်။ အခြေခံအချက်အလက် ကောက်ယူချိန်တွင်ပင်လျှင် အလွန်အကဲ မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များ မြင့်တက်လာမှုကို တွေ့ရှိရသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်

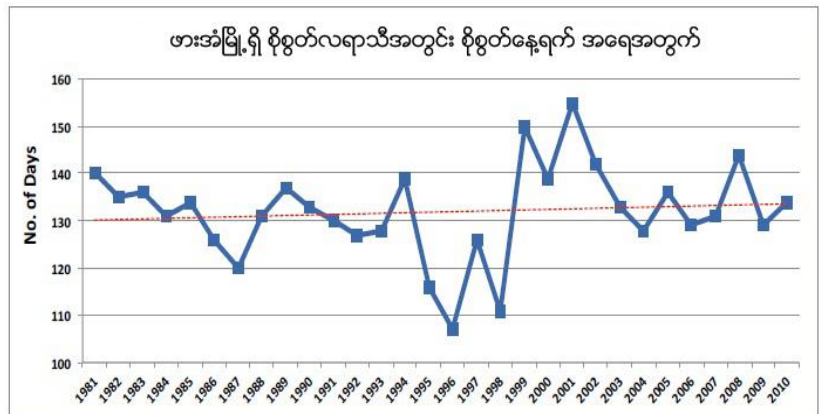
ဖားအံမြို့တွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်၏ (၉၇%) သည် စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံးမှာ (၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင်ဖြစ်ပြီး ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် (၅၄၇) မီလီမီတာကို မှတ်သားရရှိသည် (နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၅၁၀၈) မီလီမီတာ၏ ၁၀% ကျော်ကို ရရှိသည်) ။ ဇူလိုင် (၅) ရှိ (၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင် တိုင်းတာရရှိသည့် (၅၅) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန် (၃) ခုစလုံးသည် ဧပြီလတွင် ဖြစ်သည်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၂၀၀၇) ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ (၁၁%) ကို တိုင်းတာရရှိသည်။

ပူပြင်းအခြောက်သွေ့ဆုံးရာသီမှာ (၂၀၀၄) ခုနှစ်ဖြစ်ရာ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၅၁၀၁) မီလီမီတာ၏ (၄) မီလီမီတာသာလျှင် ရရှိသည်။ တစ်နှစ်တာမိုးရေချိန် ၏ ၁၀၀ % နီးပါးမှာ စိုစွတ်ရာသီဥတုမှ ရရှိသည်။ (၁၉၈၁) မှ (၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်း တစ်နှစ်တာမိုးရေချိန် ကိုရရှိစေသည့် စိုစွတ်ရာသီဥတုကို အောက်ပါ ပုံ ၃၃ တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၃၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် မိုးရေချိန် ။ အပြာရောင် မျဉ်းသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြပြီး လိမ္မော်ရောင် မျဉ်းသည် စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်၏ မြင့်တက်လာမည့် ဦးတည်မှုသည် တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်ပေါ်တွင် ပေါ်လွင်နေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇) နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန် သည် စိုစွတ်ရာသီ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် ၄၂၆၇ မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

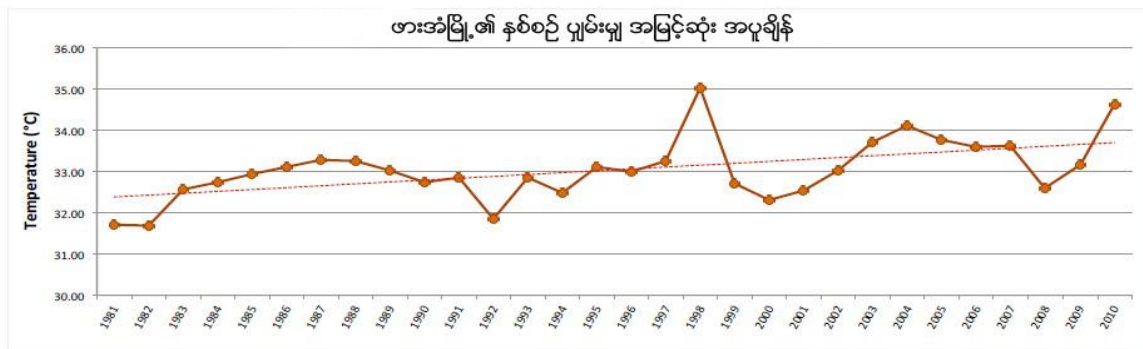

ပုံ ၃၄၊ ဖားအံမြို့ စိုစွတ်ရာသီမှ စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်များဖော်ပြထားပြီး တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများနှင့် တိုးမြင့်လာမှုဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ (၃၄) တွင်ဖော်ပြထားသော စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ (၁၃၂) ရက် တွင် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည့် စိုစွတ်နေရက် ၁၅ နှစ်သည် ၊ ပျမ်းမျှ စိုစွတ်နေရက်များ အောက်တွင် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ပျမ်းမျှထက် အထက် အအောက် နှစ်အရေအတွက် တူညီသော်လည်း အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုမှာ ယင်းကာလအတွင်း ပျမ်းမျှအရေအတွက်ထက် ကျော်လွန်နေသော စိုစွတ်နေရက်များကြောင့် ဖြစ်သည်။

အပူချိန် အမျိုးအကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုနှင့် ဦးတည်ရာ

ဖားအံမြို့၏ ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၃၃.၀၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်သည် တစ်နှစ်အတွင်း အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြနေသည် (ပုံ ၃၅)။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည် (၃၅.၀၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ မှ ၁၉၈၂ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ဖြစ်သည် (၃၁.၆၉ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

ပုံ ၃၅။ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ နှစ်စဉ် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန် အသွင်ကွဲများ

၁၉၉၈ ခုနှစ် မေလ (၆) နေ့သည် အပူဆုံးနေရက်ဖြစ်သည် (၄၃.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း အပူဆုံးနေ့လည်းဖြစ်သည်)။ (၄၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို နောက်တစ်ရက် မေလ (၇) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာရရှိသည်။ ယင်းနှစ်အတွင်းတွင် (၅၅) ရာခိုင်နှုန်း ရက်များသည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အလွန်ပူသော (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သော နေ့အပူချိန်ကို ယင်းနှစ်များအတွင်း ၃၂ ရက် တိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ရသည်။

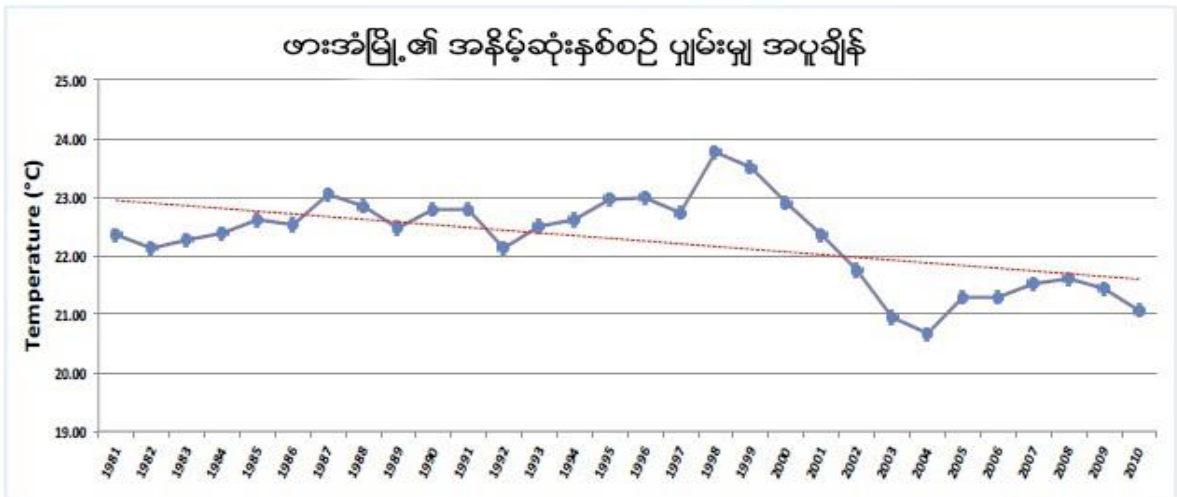
(၁၉၈၂) ခုနှစ်တွင် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သော အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံး အပူချိန်သည် ၇၃ ရက် ရှိသည်။ (ယင်းနှစ်၏ ရက်ပေါင်း ၂၁% ရှိသည်)။ ၆ ရက်ကို အမြင့်ဆုံး အပူချိန် ၃၈ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အထက် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည့် အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၃၈.၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည် (နိုင်ငံဘာလ ၁၁ ရက်နေ့)။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်းတွင် ရက်ပေါင်း ၃၂% ခန့်သည် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ရက်ပေါင်း ၁၅၁ ရက်အတွင်း အမြင့်ဆုံးအပူချိန်သည် (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ outset တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ၄၃.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ ၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နှင့် ၁၈ များတွင် ၂၁.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံး အပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ဦးတည်နေကြောင်းပြသနေပြီး ယင်းကာလများအတွင်း အပူနွေးဆုံးနေရက်များ ကြုံတွေ့ရကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်

ဖားအံမြို့၏ အမြင့်ဆုံး ညအပူချိန်မှာလည်း (၁၈၈၉) ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပြီး အပူနွေးဆုံး နေ့အပူချိန်နှင့် ညအပူချိန်နှစ်ခုစလုံးကို တစ်နှစ်အတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၂၂.၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၁၉၉၈) ခုနှစ် တွင် ရက်ပေါင်း (၇၄%) သည် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း ရက်ပေါင်း ၄၂% သည် ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးည မှာ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ၂၈.၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

ဖားအံမြို့တွင် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်သည် (၂၀.၆၈ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ။ ယင်းနှစ်အတွင်း ညအချိန်အပူချိန်အချက်အလက်များ သုံးသပ်ချက်တွင် ညပေါင်း (၉၄) ညသည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်ထက်ကျော်လွန်ပြီး (၁) ညသာလျှင် (၂၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၎င်းမှာလည်း ယင်းနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံး ညပိုင်း အပူချိန်ဖြစ်လေသည်။)

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖားအံမြို့ရှိ အပူနွေးဆုံး ညများမှာ (၁၉၉၁) ခုနှစ် ဧပြီလ (၁၉) ရက်နှင့် (၁၉၉၅) ခုနှစ် မေလ ၄ ရက်နေ့များဖြစ်ကြပြီး နှစ်ခုစလုံး ၂၈.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းညများ၏ ၆၅%သည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်ကို ကျော်လွန်ပြီး ၁၂% ညများမှာ အပူချိန် ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပူချိန် (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် (၂၈.၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဝန်းကျင်ရှိသော သော ညပေါင်း (၆) ညသာလျှင် ရှိခဲ့သည်။

ပုံ ၃၆၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ။ အပူနွေးဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ် နှင့် အအေးဆုံးညများမှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ကြသည်။

ဖားအံမြို့ရှိ တစ်နှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) အတွင်းဖြစ်ပြီး ပုံ ၃၆ တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ပူနွေးသောညများ၏ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည် အဆင်းဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး နေအပူချိန်မြင့်တက် နေမှုနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ရှိနေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကာလအတွင်း ဖားအံမြို့တွင် ပူ၍ ပူနွေးသောနေ့ရက်များနှင့် ပူ၍အေးမြသော ညများကို ကြုံတွေ့လာရသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဖယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်းဖြစ်စဉ်ပြဖယား				
စဉ်	ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ရာသီဥတု ဆိုးရွားမှု	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့်နည်းလမ်းများ
၁။	ရေကြီးခြင်း	၁၉၆၅ ခုနှစ်	နေအိမ်များနစ်မြုပ်	သံလွင်မြစ်အနောက်ဘက်ရှိကော့ဖျံ တောင်ခြေသို့ပြောင်းရွှေ့နေရသည်။ ရေကျချိန်ပြန်လည်နေထိုင်သည်။ ဘားအံမြို့မှ တစ်အိမ်လျှင်ဆန်နှစ်ပြည် ဝေငှပေးသည်။
၂။	ရေကြီးခြင်း	၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ၅ နှစ်ဆက် တိုက် ရေကြီး	သံလွင်မြစ်အရှေ့ဘက်ကမ်းပါးပြို အိမ် ၂၀ လုံးပျက်စီး အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များနေစရာမရှိ၍ သေဆုံး	မိသားစု ၂၀ စုရွာအနောက်ခြမ်းသို့ပြောင်း ရွှေ့နေထိုင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထပြန်ဆောက်သည်။
၃။	နာဂစ်အဖျားခတ်	၂၀၀၈ ခုနှစ်	အိမ် ၁၀ လုံးအမိုးလှန်၊ သစ်ပင်အချို့ ပြိုလှဲပျက်စီး	ကော့ဖျံတောင်ခြေသို့ပြောင်းရွှေ့ရသည်။ အိမ်ကိုကိုယ့်အစီအစဉ်ဖြင့်ပြန်လည် ပြုပြင်ရသည်။
၄။	ရေကြီးခြင်း	၂၀၁၃ ခုနှစ်	၃ ကြိမ်ရေကြိမ်နေအိမ်နစ်မြုပ် နွားများနေစရာမရှိ	လူနှင့်နွားများကော့ဖျံတောင်ခြေသို့ ခေတ္တပြောင်းရွှေ့ရသည်။
၅။	ရေကြီးခြင်း	၂၀၁၄ ခုနှစ်	နေအိမ်နစ်မြုပ်	တစ်အိမ်လျှင်ဆန် ၄ ပြည်ဘားအံမြို့မှ ဝေ ပေးသည်။
၆။	ရေကြီးခြင်း	၂၀၁၅ ခုနှစ်	နေအိမ်နစ်မြုပ် ၃ လုံးပျက်စီး	ကတ်ထူ ၁ ချပ်၊ အုန်းဆံကြိုး ၃ ခွေ၊ ဓါး ၁ လက်၊ တူ ၁ ခု၊ ငှက်မသံ ၅၀ ဆယ်သား၊ ဝတ်ကြီးကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဦးဆောင်၍ ၄ ငှား ၃ အိမ်ကို ပေးဝေသည်။ တစ်ရွာလုံးတစ်အိမ်လျှင်ဆန် ၃ ပြည်၊ ဖယောင်းတိုင် ၁ ထုပ်၊ မာမား ၃ ထုပ် ဝေပေး သည်။
၇။	သောက်သုံးရေရှားပါး	နှစ်စဉ်မေ လမှ နိုဝင် ဘာလ အထိ	ရွာရှိလူအားလုံး	ရေကြည်ခံ၍သောက်သုံးရသည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ ဝတ်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှု၊ ဘေးအန္တရာယ် များနှင့်ပတ်သက်ပြီး ခရစ်နှစ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ပိုပြီး ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ထိုရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များသည် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်များတွင် ရေကြီးခြင်းနှင့် နာဂစ်အဖျားခတ်ခြင်းများ ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ဖြစ်ပွားရသည့် အဓိက အကြောင်းအရင်းမှာ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းခြင်းနှင့် ရေကြီးခြင်းများကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထိုခုနှစ်များတွင် သံလွင်မြစ် ရေလျှံသောကြောင့် လူနေ အိမ်များ နစ်မြုပ်ခြင်း၊ သံလွင်မြစ် အရှေ့ဘက်ကမ်းပါးပြို၍ အိမ်အလုံး (၂၀)ပျက်စီးခြင်း၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ နေရာမရှိ၍ ရွှေ့ပြောင်းရခြင်း၊ သေဆုံးခြင်း၊ အိမ်အမိုးလှန်ခြင်း၊ သစ်ပင်အချို့ ပြိုလဲပျက်စီးခြင်းတို့ကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရ ပါသည်။ ရေကြီး၍ လူနေအိမ်များ ပျက်စီးခဲ့ရသောကြောင့် လူများ ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် တိရစ္ဆာန်များ တောင်ခြေ သို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ရခြင်း၊ ပျက်စီးသွားသော အိမ်များကို ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့်သာ ပြန်လည် တည်ဆောက်ရခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များကို နေရာပြောင်းရွှေ့ထားရခြင်းများ ရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ဘားအံမြို့မှ တစ်အိမ်လျှင် ဆန်(၂) ပြည်ဝေပေးခြင်း၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ဘားအံမြို့မှ တစ်အိမ်လျှင် ဆန်(၄) ပြည်စီ ဝေပေးခြင်း၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ပျက်စီးသွားသော အိမ်(၃)လုံးကို ပတ်တူ(၁) ချပ်၊ အုန်းဆံကြိုး (၃) ခွေ၊ ဓါး (၁) လက်၊ တူ (၁) ချောင်း၊ ၄ လက်မသံ (၅၀)သား စသည့်ပစ္စည်းများကို ဝတ်ကြီးကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ ဦးဆောင်၍ ဝေပေးခဲ့ခြင်း၊ တစ်ရွာလုံးကို တစ်အိမ်လျှင် ဆန်(၃)ပြည်၊ ဖယောင်းတိုင် (၁) ထုပ်၊ မာမား (၃) ထုပ်စီ ဝေပေး ခြင်းတို့ ရှိခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေရှားပါးမှုကို ကဆုန်လမှ တန်ဆောင်မုန်းလအထိ နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်းလိုလို သံလွင်မြစ်ရေ နောက်၍ သောက်သုံးရေ အခက်အခဲများနှင့် ကြုံရခြင်း၊ ရေကို အကြည်ခံ၍ သောက်သုံးရခြင်းများ ရှိပါသည်။ ရေကောင်းရေသန့်တော့ မဟုတ်ပါ။ ဖြစ်သလိုပဲ ဖြေရှင်းရပါသည်။

ရေကြီးခြင်းသည် ကျေးရွာ လူထုအားလုံးပေါ်သို့ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ သစ်တောများ ပြုန်းတီးသွားသောကြောင့် ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်တာ အရင်ကထက် ပိုမိုပြီး ပြင်းထန်လာပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်

ကရင် ဖြစ်နယ်၊ ကား၊ အခြေနယ်၊ ဝေကြီးကျေးရွာ၊ ဘုရား၊ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၊ ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်ပြဇယား။

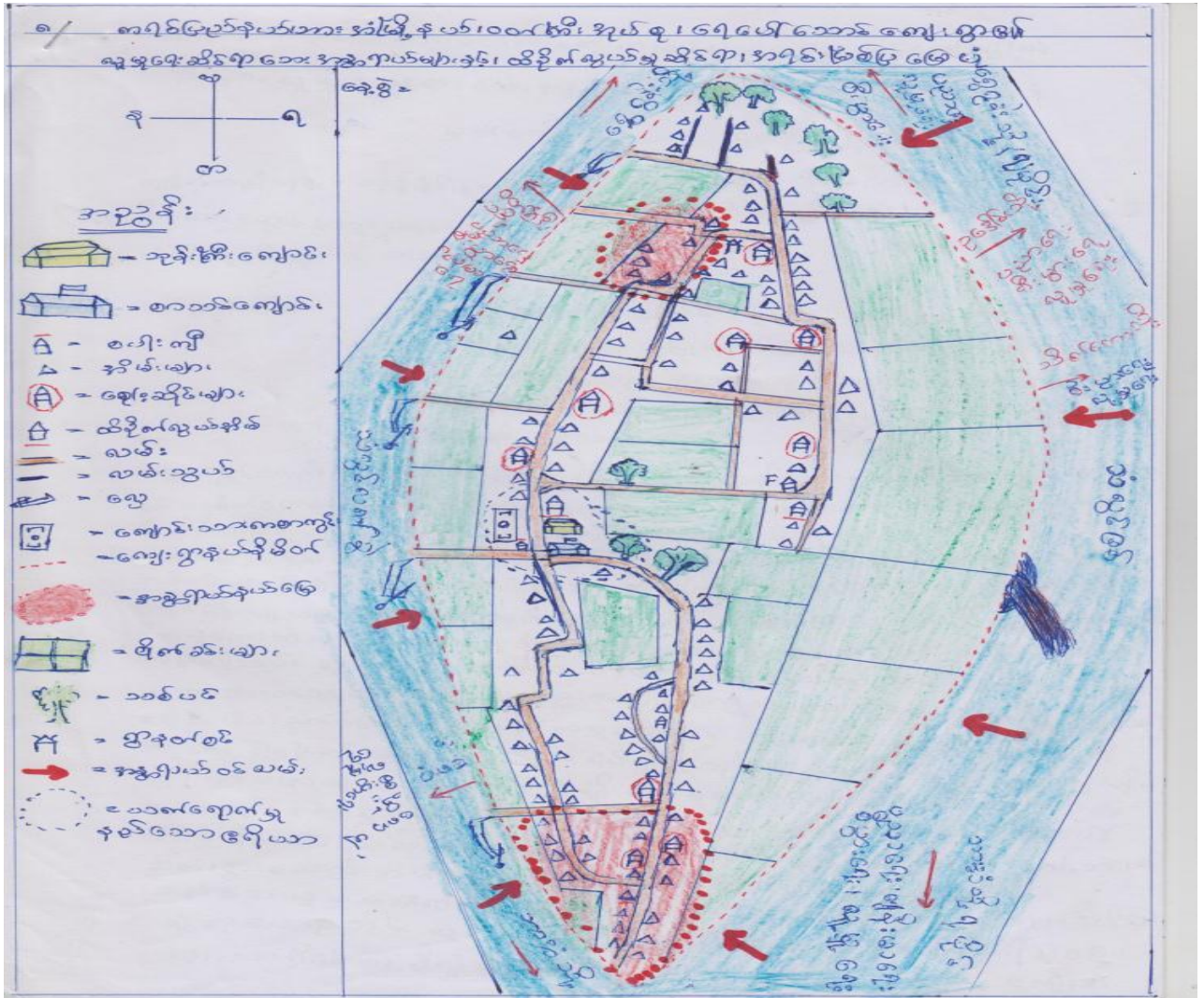
စဉ်	အခြေအနေအရာ	တခါ	တခါ	ဒုတိယ	ဝါဆို	ဝါဆို	ဝက်	ဒီတန်း	တန်ဆန်း	နတ်တော်	ဇွဲ	တပို့	တပေါင်း
၁	ရာသီခွင်အခြေအနေ												
၂	စားအန္တရာယ်												
၃	လှိုင်းယှက်ခြင်း (ပုံအမျိုးမျိုး၊ လှိုင်း၊ သီး-ဒုံ)												
၄	ဝင်ငွေ												
၅	ထွက်ငွေ												
၆	ကျယ်ထိန်း	-											
၇	ပွဲတော်များ	အားပွဲ	အားပွဲ	အားပွဲ	ဝါဆိုအကန်	ကပ်လှူပွဲ		အင်္ဂါပွဲ	မယ်တော်	အားပွဲ			
၈	ကျန်းမာရေး		အေးလျှော်	အေးလျှော်	အေးလျှော်	အေးလျှော်	အေးလျှော်	အေးလျှော်	အေးလျှော်	အေးလျှော်			

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်ရေးဆွဲခြင်းအားဖြင့် ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် ကျရောက်လေ့ရှိသော ဘေးအန္တရာယ်များကို ဇန်နဝါရီလမှ ဒီဇင်ဘာအထိလအလိုက် သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး မုန်တိုင်း၊ ရေကြီး/ ရေလျှံ၊ ရေရှားပါးမှု၊ မီးဘေး၊ အအေးလွန်၊ အပူချိန်ပြင်းစသည့် ဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပေါ် ကျရောက်လာခဲ့ပါက လအလိုက် ကြိုတင်ကာကွယ် စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်ကို ဖတ်ရှု ကြည့်လိုက်ခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဘားအံမြို့နယ်၊ ဝတ်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် တစ်နှစ်လျှင်နှော့၊ မိုးဆောင်းဟူ၍ ဥတု(၃)တုရှိပါသည်။ တပို့တွဲ၊ တပေါင်း၊ တန်ခူးလများတွင် နေပူပြင်းခြင်း၊ ကဆုန်လတွင် နေပူ၍ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ နယုန်လတွင် နေတပြိုက်ပြိုက်၊ မိုးတပြိုက်ပြိုက်ဖြစ်၍ လေပြင်းတိုက် ခတ်ခြင်း၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတို့တွင်မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်း၍ မြစ်ရေကြီးခြင်း၊ တော်သလင်းနှင့် သီတင်းကျွတ်လတွင် နေတပြိုက်ဖြစ်ခြင်း၊ မိုးတပြိုက်ဖြစ်ခြင်း၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်၊ ပြာသိုလ များတို့တွင် နင်းကျ၍ အေးခြင်းများရှိပါသည်။ ကိုင်းလုပ်ငန်းတွင် ဆောင်းသီးနှံများဖြစ်သော ပဲအမျိုးမျိုး၊ ပြောင်း၊ သခွား၊ ခရမ်း၊ ဗူး၊ ရွှေဗရံ၊ ကျောက်ဖရုံစသည့် သီးနှံများကို တော်သလင်းလတွင် ထွန်ယက်ပြီးသီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်လများ တို့တွင် ကိုင်းမြေများပြုပြင်ခြင်း၊ သီးနှံများစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပေါင်းနှုတ်ခြင်း၊ ပေါင်းဆွဲခြင်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ပြာသိုလတွင် သီးနှံများ ကြီးပြင်းလာပြီးတပို့တွဲလတွင် သီးနှံများထွက်၍ မှည့်ဝင်းလာခြင်း၊ တပေါင်းလတွင် သီးနှံများ ရိတ်သိမ်းခြွေလှစ်၍ ရောင်းချခြင်းရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ဝင်ငွေများသော လများမှာ တပို့တွဲနှင့် တပေါင်းလများဖြစ်ပြီး နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတို့တွင် ရေလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်၍ ဝင်ငွေအသင့်အတင့်နှင့် တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်လများတို့တွင် ဝင်ငွေအနည်းငယ်သာရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်လတို့တွင် ထွက်ငွေ အများဆုံးဖြစ်၍ ပြာသို၊ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများသည် ထွက်ငွေ အသင့်အတင့်နှင့် တပို့တွဲနှင့် တပေါင်းလတို့သည် ထွက်ငွေအနည်းဆုံးလများ ဖြစ်ပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းကို ကဆုန်၊ နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်လများတို့တွင် စီးပွားဖြစ် မဟုတ်သော်လည်း တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ လုပ်ကိုင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ တန်ခူးလတွင် သင်္ကြန်နှစ်သစ်ကူးပွဲနှင့် ကျေးရွာဘုရား ပွဲတော်ကဆုန်လတွင် ညောင်ရေ သွန်းပွဲတော်၊ ဝါဆိုလတွင်ဝါဆို သင်္ကြန်ကပ်လှူပွဲ၊ သီတင်းကျွတ်လတွင် ဝါကျွတ်ပွဲနှင့် ဘုံကထိန်ပွဲ၊ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် မယ်ဇလီဆေးပေါင်းခပွဲတော်များ ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကဆုန်နှင့် နယုန်လတွင် သွေလွန်တုပ်ကွေး၊ ငှက်ဖျားရောဂါ၊ ဝါဆိုနှင့် ဝါခေါင်လတွင် ရေမသန်ရှင်း၍ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ တော်သလင်းနှင့် သီတင်းကျွတ်လတို့တွင်ရိုးရိုးဖျား၊ နှာစေး၊ ချောင်းဆိုးရောဂါ များ ဖြစ်တတ်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းအမြစ်ပြု သုံးသပ်ချက်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ဝတ်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၏ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ ကိုင်းလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအများစုမှာ ကိုင်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြပြီး အနည်းစုသာ ကျွန်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၏ ကိုင်းမြေကေမှာ လယ်နှင့် ကိုင်းမြေ စုစုပေါင်း ၂၃၁.၂၅ ဧကရှိပြီး အများစုမှာ ကျေးရွာလူထုကသာ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။

ရာသီပေါ်သီးနှံများအား ရွာ၏ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရွာနီးချုပ်စပ်များတွင် ခေါင်းရွက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီးများဖြင့်သွားရောက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ရောင်းချပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုကြပြီး မြေပဲနှင့် ပဲအမျိုးမျိုးတို့ကို ရွာနှင့် (၇) မိုင်ခန့်ဝေးသော ရွာ၏တောင်ဘက် ဘားအံမြို့နှင့် ရွာ၏မြောက်ဘက် (၇) မိုင်ခန့်ဝေးသော ရွှေဝန်းမြို့များသို့

ရေကြောင်းခရီးဖြင့် လှေများကို အသုံးပြုကာ တင်ပို့ရောင်းချကြရပါသည်။ ထို့ကြောင့် တင်ပို့ရောင်းချရသော ကုန်ပစ္စည်းများမှာ ကုန်ကျစရိတ်ကြီးသဖြင့် ကိုင်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင် နေကြသော တောင်သူများမှာ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု နည်းပါးနေရကာ ဝင်ငွေရရှိမှုနည်းပါးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ ကုန်သည်များက တမင်ဈေးနှိမ်ဝယ်ယူခြင်းမဟုတ်ပဲ အဆင်ဆင့် ကုန်ကျမှု များသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာရှိ မြေပဲနှင့် ပဲအမျိုးမျိုးသော ကုန်ပစ္စည်းများမှာ ရသင့်သောဈေးနှုန်းဖြင့် မရပဲ အမြတ်အစွန်းနည်းပါးနေကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ပြ သုံးသပ်ချက်

ဘားအံမြို့နယ်၊ ဝတ်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာသည် သံလွင်မြစ်၏ အလယ်တွင်ရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ရေပတ်လယ်ပိုင်းနေသောကြောင့်ရေကြီးခြင်း၊ မြစ်ကမ်းပါး ပြိုခြင်းဒဏ်များကိုနှစ်တိုင်းအနည်းနှင့်အများကြုံတွေ့နေရပါသည်။ ရေကြီးခြင်းဒဏ်ကို တစ်ရွာလုံးခံစားရပါသည်။ သံလွင်မြစ်ရေကိုအဓိကထားပြီးသောက်သုံးရသဖြင့်ယခုနောက်ပိုင်းများ တွင်မြစ်ရေညစ်ညမ်းမှုကြောင့်သန့်ရှင်းမှုမရှိသဖြင့် မြစ်ရေကိုသောက်သုံးကြသောကျေးရွာသူ/သား များမှကျန်းမာရေးထိခိုက်ခြင်း၊ မိုးရာသီတွင်မြစ်ရေနောက်နေခြင်းများကြောင့်သောက်ရေအခက် တွေ့နေကြပါသည်။ ရေတွင်း၊ တုံကင်များရှိသော်လည်း သဲမြေပေါ်တွင် တူးရသဖြင့် ကြာရှည်မခံခြင်း၊ ကျန်းမာရေးအတွက်ရေကိုအကြည်ခံခြင်း၊ ကျိုချက်၍ သောက်ရခြင်းများ ရှိပါသည်။ နှစ်စဉ်ရေကြီးသဖြင့် အိမ်များကို ခြေတံရှည်တည်ဆောက်ထားကြောင်းနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကြုံလာပါကဘုန်းကြီး ကျောင်းတွင်သွားရောက်ခိုလှုံရပါသည်။

ရွာတောင်ပိုင်းသည်မြေနိမ့်ပိုင်းဖြစ်သဖြင့် ရေကြီးမှုဒဏ်ကို ပိုမိုခံစားရသော နေရာတစ်ခုဖြစ် ပါသည်။ လေပြင်းဒဏ်ကိုလဲ ခံနေရသောနေရာဖြစ်သဖြင့် လူများနှင့် တိရစ္ဆာန်များပါ ပိုပြီး ဒုက္ခကြုံ တွေ့နေရသောကြောင့် ကျေးရွာလူထုမှာ မိုးရာသီတွင် စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် ရေကြီးမလား၊ လေတိုက် မလားဟု တွေးကာ ကြောက်ရွံ့နေကြရပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်အန်တုက နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်မှုပြ သုံးသပ်ချက်

ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် လူဦးရေ (၁၁၁၉) ဦးကျော် နေထိုင်ကြပါသည်။ ထိုအထဲတွင်မှ လူဦးရေ (၃၅၀) ဦးသည် ကလေးများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင် (၇) ဦးနှင့် သက်ကြီး ရွယ်အို (၈၆) ဦးတို့ရှိပြီး မသန်စွမ်း (၈) ဦးတို့လည်း နေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာလူထုများထက် ထို (၄၅၁) ဦးသည် ပို၍ ထိခိုက်လွယ်သော အခြေအနေတွင် ရှိပါသည်။ အကြောင်းမှာ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးလုပ်သား မရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု နယ်မြေနှင့်

အလှမ်းဝေးခြင်း၊ ရေလမ်းခရီးသာရှိပြီး အချိန်ကြန့်ကြာခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ခက်ခဲနေခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မိုးဦးကျတွင် အဖြစ်များသော သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ၊ ငှက်ဖျားရောဂါ၊ ရေမသန့်သဖြင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော့နှင့် အူရောင်ငန်းဖျားရောဂါများကို ၂၀၀၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် နှစ်တိုင်း အနည်းနှင့် အများခံစားနေရပါသည်။ ထိုအထဲတွင် ကလေးများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်များမှာ ပိုမိုခံစားရပါသည်။ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါကို ကလေးများ ပိုမိုခံစားနေရသဖြင့် ကျေးရွာလူထုများမှာ လက်လှမ်းမီသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ရရှိလိုကြပါသည်။ ယခုအချိန်ကာလတွင် ကျန်းမာရေးပြဿနာ တစ်ခုခု တွေ့ကြုံလာပါက မြစ်တစ်ဘက်ကမ်းရှိ ကျေးရွာအုပ်စုဆေးမေးခန်းသို့ ခက်ခဲစွာသွားလာနေရပြီး ကျေးရွာလူထုအတွက် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းနှင့် ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းတစ်ဦး လိုအပ်နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

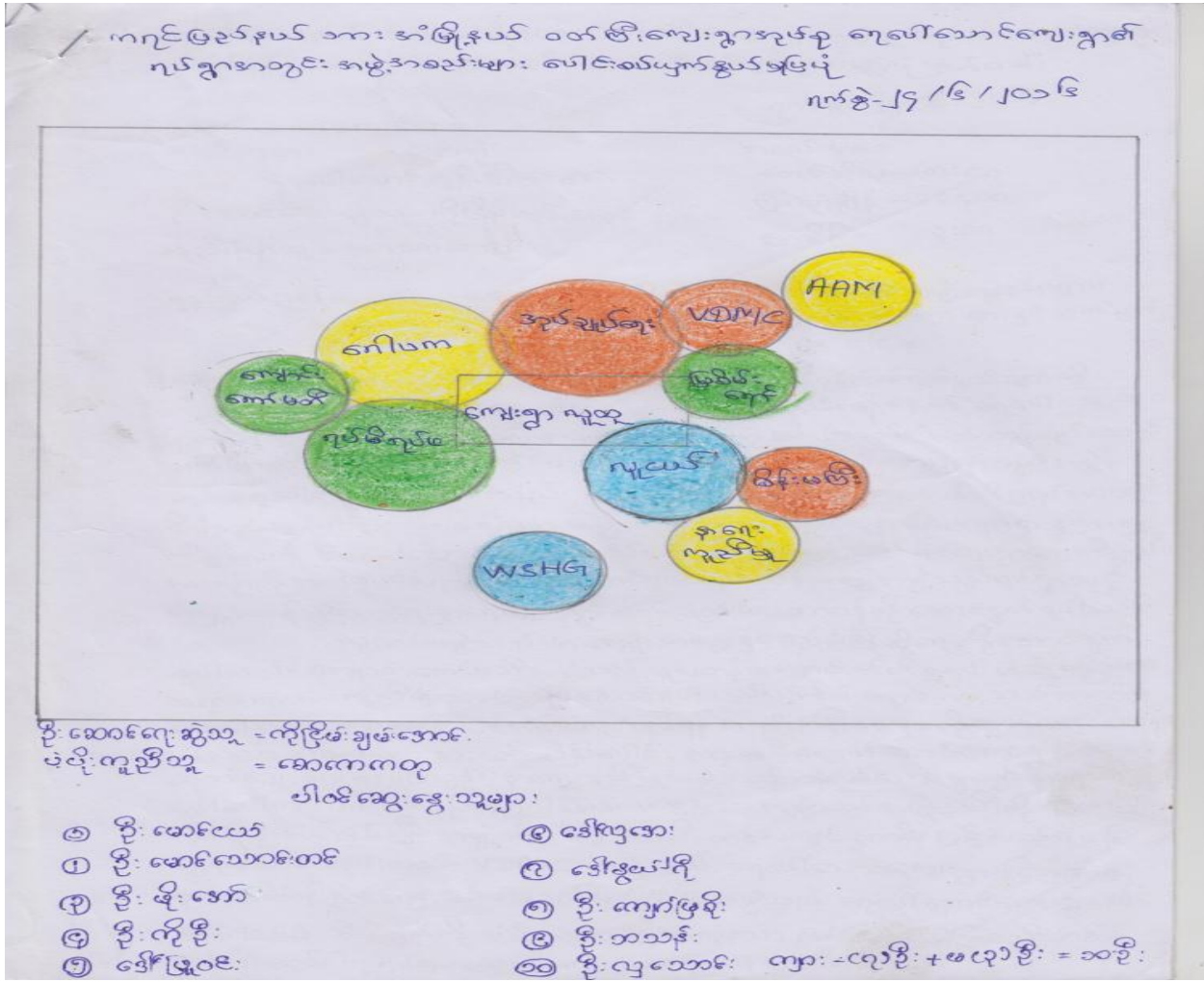
၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများကဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ချိန်နှင့်ဖိစီးမှုများရှိနေချိန်ဘယ်လိုပြုမူနိုင်သလဲ၊ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ ?	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းများအပေါ်ဘေးအန္တရာယ်များဘယ်လိုကျရောက်နိုင်သလဲ?	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများကိုဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်းရွေးချယ်နိုင်သည်အခွင့်အရေးရရှိနိုင်သလား? (တစ်ခြား) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလိုက်လျောညီထွေမှုရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း
ကိုင်းလုပ်ငန်း (ဆောင်းသီးနှံများ စိုက်ပျိုးခြင်း) ပဲအမျိုးမျိုး၊ရွှေဖရုံ၊ ကျောက်ဖရုံ၊ခရမ်း၊ ဗူး၊ပြောင်း၊ငရုတ်၊ သခွား	ရပ်ရွာအတွင်းဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်နှင့်ဖြစ်နေချိန်တွင်လုံလောက်သောအစားအသောက်ဖူလုံမှုကိုထုတ်လုပ်နိုင်သည်။	ရေကြီး၍မိုးသည်းထွန်စွာရွာသွန်းခြင်းနှင့်လေပြင်းခတ်ခြင်းများသည်စိုက်ပျိုးသီးနှံထွက်နှုန်းများ၊အစားအစာရရှိမှုအစားအသောက်များကိုသို့လှောင်သည့်အဆောက်အဦများဖျက်စီးခြင်းအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိသည်။၎င်းပြင်ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့်သစ်သီးဝလံများထုတ်လုပ်မှုအပေါ်လည်းသက်ရောက်နိုင်သည်။	ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များကြုံတွေ့လာရပါကပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများမှကာကွယ်နိုင်ရန်ကိုင်းထွက်သီးနှံများကိုရိတ်သိမ်းပြီးချိန်တွင်ပင်တစ်ခါတည်းကုန်သည်များထံရောင်းချကြပါသည်။	သီးနှံအသစ်များစိုက်ပျိုးရန်နည်းပညာများလိုအပ်ပါသည်။
ရေလုပ်ငန်း မြန်းထောင်ပိုက်မေ့	ငါးနှင့်ပုစွန်များသည်မိသားစုနေ့စဉ်ဝင်ငွေကိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်။	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များသည်ငါးများရရှိနိုင်မှုအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။ဝင်ငွေများလျော့ကျခြင်းနှင့်အစားအစာဖူလုံစွာရရှိနိုင်မှုကိုလည်းလျော့ကျစေနိုင်သည်။	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများကိုကာကွယ်ရန်အတွက် အခြားအစားအစာရရှိနိုင်သည့်နည်းလမ်းများနှင့်အရင်းအမြစ်အမျိုးမျိုးကိုဖော်ထုတ်ခြင်း	ရပ်ရွာလူထုမှအကြံပြုချက်မရှိပါ။
လှေ၊လယ်ထွန်စက်အသေး	လှေ၊ရေလုပ်ငန်းကိုလွယ်ကူစွာလုပ်နိုင်ရန်၊ခရီးသွားလာနိုင်ရန်၊ဘေးအန္တရာယ်များကြုံလာရပါကကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့်ကယ်ဆယ်မှုများကိုလွယ်ကူစွာလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။	စက်ပစ္စည်းများချို့ယွင်းနိုင်သည်။ လှေများပျက်စီး၊ပျောက်ဆုံးမှုများရှိနိုင်သည်။	လုံခြုံသောနေရာများသို့အချိန်မီ လှေနှင့်ပစ္စည်းများရွှေ့လျားခြင်းကိုကူညီပေးနိုင်ပါသည်။	ရပ်ရွာလူထုမှအကြံပြုချက်မရှိပါ။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဝတ်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ရေပေါ်ကျေးရွာ၏ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများမှာ ကိုင်းလုပ်ငန်း၊ ရေလုပ် ငန်းများဖြစ်ကြပါသည်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပေါ်လာပါက ကိုင်းလုပ်ငန်းတွင် ရေ ကြီး၍ မိုးသည်ထန်စွာရွာသွန်းခြင်းနှင့် လေပြင်း တိုက်ခတ်ခြင်းများသည် စိုက်ပျိုးသီးနှံထွက်နှုန်းများ၊ အစားအစာ ရရှိမှု၊ အစားအသောက်များ သိုလှောင်သည့် အဆောက်အဦးများ ပျက်စီးနိုင်ခြင်း၊ ရေလုပ်ငန်းတွင်လည်း ဝင်ငွေ လျော့ကျခြင်းနှင့် အစားအစာ ဖူလုံစွာ ရရှိနိုင်မှုကို လျော့ကျစေနိုင်ခြင်းများရှိပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများကို တားဆီးနိုင်သော အရာများမှာ အဓိကအားဖြင့် ရေဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာထဲတွင် အရေးပေါ်ငွေလိုပါက ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများထံ ချေးယူ၍ ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုးရာသီမှာ သောက်သုံးရေ အလွန်ရှားပါးပါသည်။ ကျေးရွာထဲရှိ အိမ်ထောင်စုများမှာ ကိုင်းလုပ်ငန်းကို အဓိကမှီခိုရပါသည်။ ရပ်ရွာထဲတွင် မြေနိမ့်ပိုင်းတွင် နေထိုင်သူ များမှာ အဓိကသက်ရောက်မှု အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ ဝတ်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာထဲတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဂေါပကအဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့၊ VDMC အဖွဲ့၊ အက်ရှင်အေဒ်အဖွဲ့၊ မြစ်မီးရောင်အဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ မိန်းမ ကြီးအဖွဲ့၊ နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့၊ WSHG အဖွဲ့များ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အဖွဲ့များထဲမှ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် အဓိကတာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ဂေါပကအဖွဲ့နှင့် ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့တို့သည်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကဲ့သို့ပင် တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ရသော အဖွဲ့များဖြစ်ပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် မဖြစ်မနေ လုပ် ဆောင်နေရသော အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး မိန်းမကြီးအဖွဲ့နှင့် နာရေးကူညီမှုအသင်းတို့သည်လည်း လူငယ်အဖွဲ့နှင့် ဆက်စပ် ဆောင်ရွက်နေရသော အဖွဲ့များဖြစ်ပါသည်။ မြစ်မီးရောင်အဖွဲ့သည် ကျေးရွာတွင် ယခုလက်ရှိ ငွေချေးထားသော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ VDMC အဖွဲ့သည် အဖွဲ့ဖွဲ့ထားရုံသာရှိပါသည်။ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့သည် ရွာတွင် တစ်ခါနှစ်ခါ သာ လုပ်ဆောင်သော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ WSHG အဖွဲ့သည် ငွေစုရုံသာရှိ၍ ကျေးရွာအတွက် ဘာမှလုပ်ဆောင်ခြင်း မရှိသေးပါ။ AAM အဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်း၊ အမျိုးသမီးများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်း၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာသာမကပဲ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာပါ ပြောင်းလဲလာအောင် လုပ်ဆောင်ပေးနေသော အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကို ထည့်သွင်းရေးဆွဲပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အားလုံးတို့တွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သာ အဓိကနေရာယူ ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ အဖွဲ့၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့်သူများမှာ-

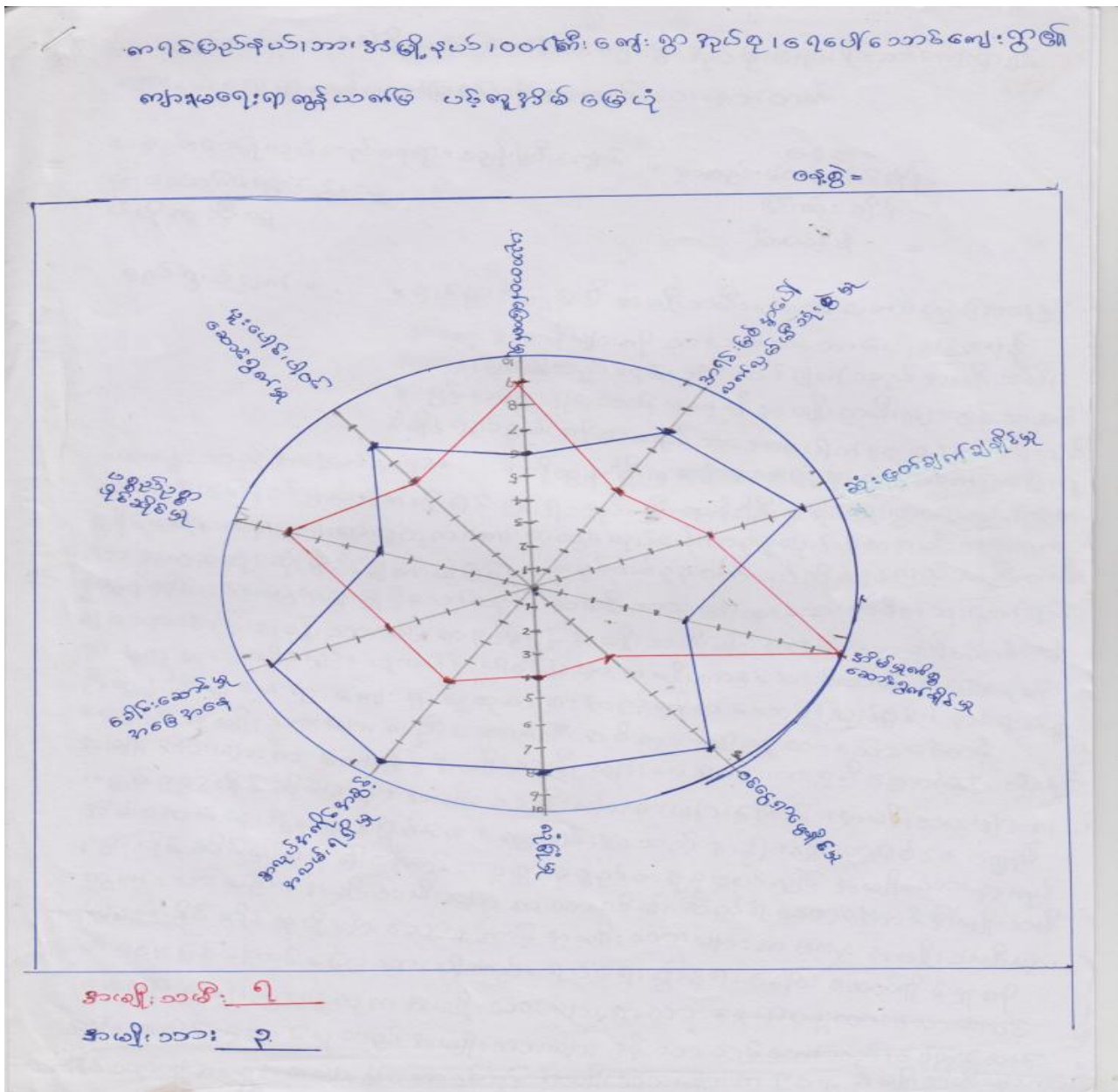
- (၁) ဦးနွေဦး (အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး) 09791563459
 - (၂) ဦးဘသန်း (ရွာရာအိမ်မှူး) 0930692636
 - (၃) ဒေါ်မြသင် (မိန်းမကြီး)
 - (၄) ဦးမောင်ငယ် (ရပ်မိရပ်ဖ) 09-451457843
 - (၅) ဦးစန်းဌေး (လူငယ်)
 - (၆) ဦးအောင်ကို (ကျောင်းကော်မတီ) 09-255813494
 - (၇) ဒေါ်မေနိုင်ဝင်း (မြစ်မီးရောင်) 09-23871293
 - (၈) ဦးစံဖြူ (နာရေးကူညီမှုအသင်း)
 - (၉) ဒေါ်မဲလုံး (WSHG)
 - (၁၀) ဦးအောင်ကို (VDMC) 09-255813494
 - (၁၁) ဦးအောင်နိုင် (AAM) 09-773852866
 - (၁၂) ဦးဘသန်း (ဂေါပက) 09-30692636
- တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးပွဲများသည် ကျေးရွာလူထုကို ပေါင်းစည်းပေးနိုင်သော အရာများဖြစ်ပါသည်။ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးပွဲများတို့တွင် အဖွဲ့အားလုံး အတူတကွ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင် ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ချိတ်ဆက်လုပ်ကိုင်မည့် သတ်မှတ်ထား သည့် ကော်မတီမရှိပါ။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သာ အဓိကဆောင်ရွက်နေတာကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စများ၊ ဥပဒေနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ကိစ္စများအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တိုက်ရိုက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
ရပ်မိရပ်ဖများ	ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ကျေးရွာ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ စည်ပင်သာယာရေးကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
လူငယ်အဖွဲ့	လူငယ်အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်း မင်္ဂလာပွဲများ၊ ရှင်ပြုပွဲများ၊ ဘုရားပွဲတော်များစသည့် ရာသီအလိုက်ကျင်းပသောပွဲတော်များတွင်နှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးစသည့် အခန်းကဏ္ဍများတွင် စုပေါင်း လုပ်ဆောင်ပေးနေကြပြီး ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိုလဲ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် (လူငယ်အဖွဲ့ကို ရပ်ရွာ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များက ထိန်းညှိကွပ်ကဲ၍ ရပ်ရွာစည်ပင်ရေးကိစ္စများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ကြပါသည်။)
မိန်းမကြီးအဖွဲ့	ကျေးရွာရှိ မိန်းမကြီးအဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများတွင် လူငယ်အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။
ကျေးရွာသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးကော်မတီ	
အမျိုးသမီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့	
နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့	ရပ်ရွာအတွင်းနာရေးကိစ္စပေါ်ပေါက်လာပါက အသုဘအခမ်းအနားနှင့် သင်္ဂြိုဟ်ရေး ကိစ္စရပ်များကို ရပ်ရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း၍ လုပ်ဆောင်ကူညီနိုင်ရန်။
ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့	ကျေးရွာ စာသင်ကျောင်းဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် ကျောင်းအုပ်ဆရာမနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကျောင်းသန့်ရှင်းရေး၊ ကလေးကစားကွင်း စသည့်လုပ်ငန်းများ အားကျေးရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်
ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အသက် ၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အတွင်း ကလေးများအား မူကြိုပညာသင်ကြားနိုင်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။
ဂေါပကအဖွဲ့	ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် ကျေးရွာအတွင်း ရန်ပုံငွေရှာဖွေ၍ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တို့နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်

ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ဌာနဆိုင်ရာများ	ကျေးရွာတွင်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များပေါ်ပေါက်လာပါကလမ်းညွှန်ချက်ပေး၍ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
အက်ရှင်အခွင့်(မြန်မာ)	ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ်ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်ကို ကျေးရွာအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတိုးမြှင့်နိုင်ရန်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ဝတ်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာရှိ ကျေးရွာ လုပ်ငန်းများ နှင့် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းနှင့် ခေါင်းဆောင်မှုအခန်း ကဏ္ဍများ၌ အမျိုးသားများကသာ ဦးဆောင်နေကြသည်။ အမျိုးသမီးများသည် မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုအားနည်းခြင်းကြောင့် ဦးဆောင်မှုမလုပ်ရဲခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှ ကဲ့ရဲ့ခံရမည်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းများကြောင့် အမျိုးသားများ၏ ဦးဆောင်မှုနောက်ကိုသာ လိုက်ကြ ရသည်။

ထို့အပြင် အမျိုးသမီးများသည် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အိမ်မှုကိစ္စဖြင့်သာ အချိန်ကုန်နေ ကြရသောကြောင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်ခြင်း မရှိကြပါ။ သို့သော်လည်း ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုတွင်မူ ထိန်းသိမ်းစုဆောင်းပေးကြရသူများ ဖြစ်၍ အမျိုးသားများထက် ပိုင်ဆိုင်မှုပိုများ ကြသည်။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းရရှိမှု၌ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ပြင်ပသို့ အလုပ်ထွက်လုပ်ပါက ၎င်းတို့အနေဖြင့် လုံခြုံမှုနည်းသည်ဟု ထင်မြင်ခြင်း၊ လူတောမတိုးပုံခြင်း စသည့် မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုမရှိခြင်းများကြောင့် အမျိုးသားများထက် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးကြသည်။ ပညာ တတ်မြောက်မှုတွင်မူ အမျိုးသမီးများမှာ အမျိုးသားများထက် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးကြသည်။ ပညာတတ်မြောက်မှုတွင်မူ အမျိုးသမီးများမှာ အမျိုးသားများထက် အတန်းပညာ ပိုမိုမြင့်မား ကြသည်။ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးများတွင် စိတ်ပါဝင်မှုအားနည်းနေသေးသမျှ အနာဂတ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သူများပင် ဖြစ်နေအုံးမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများကို ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ခွင့်များပေးခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုရှိအောင် ပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ် သည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။

အကြောင်းအရာ	အမျိုးသားရမှတ်	အမျိုးသမီးရမှတ်
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	၉	၅
ခေါင်းဆောင်မှုအခြေအနေ	၉	၅
ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်မှု	၉	၄
အိမ်မှုကိစ္စအပေါ် ဆောင်ရွက်မှု	၅	၁၀
ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု	၅	၈
လုံခြုံမှု	၈	၄
ပညာရေးတတ်မြောက်မှု	၆	၉
ရပ်ရေးရွာရေးအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှု	၉	၆
အရင်းအမြစ်အပေါ် လက်လှမ်းမှီသုံးစွဲနိုင်မှု	၈	၅
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု	၈	၆

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင် မှန်းဆခြင်း နှင့် ပတ်သက်၍ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတို့တွင် ရေကြီးခြင်း၊ တန်ခူးလတွင် အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း၊ မိုးဦးလများ ဖြစ်သည့် ကဆုန်၊ နယုန်လတို့၌ လေပြင်းတိုက်ခတ်နိုင်ကြောင်း သိရှိရသည်။ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် အိမ်သုံးလုံးခန့် အမိုးလှန်ခြင်း၊ သစ်ပင်များလဲခြင်းတို့ ဖြစ်ခဲ့ရာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှသံ၊ တူကြိုး၊ ပတ်ထုများကို ပျက်စီးသွားသော အိမ်များသို့ ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပြီး ကျန်လုပ်ငန်းများကို ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ပြန်လည်ထူထောင် တည်ဆောက်ခဲ့ကြကြောင်း သိရှိရသည်။

ရာသီဥတုလွန်ကဲလာမှုနှင့် ခြေတံရှည်အိမ်များကို လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်ရန် အတွက် ခြေတံရှည်အိမ်များ ဆောက်ခြင်းဖြင့် ရေကြီးမှုအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အရိပ်ရသစ်ပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် အပူလွန်ကဲမှု ကာကွယ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများမှာ ကိုင်းလုပ်ငန်းနှင့် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေးတို့ ဖြစ်ကြပြီး ၎င်းလုပ်ငန်းများကို ရာသီဥတုလွန်ကဲလာမှုနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုမှ ကာကွယ်ရန်အတွက် မျိုးစေ့များကို လုံခြုံစိတ်ချရသော နေရာများတွင် သိမ်းဆည်းခြင်း၊ အစားအစာများကို စုဆောင်း သိုလှောင်ထားခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များကို ကုန်းမြင့်ရာနေရာတွင် ထားရှိခြင်း၊ မြေဖို့မြှင့်တင်ခြင်း၊ စင်မြင့်များပေါ်၌ ထားရှိခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး ကောက်ရိုးများနှင့် တိရစ္ဆာန်ကျွေးမွေး၍ အစားအစာကိုလည်း သိုလှောင်ထားကြသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာပါက အရေးပေါ်သွားရောက် ခိုလှုံနေထိုင်ရန်အတွက် စာသင်ကျောင်းနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းတို့တွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်၍ အကာအကွယ်ပြုလုပ်ထားကြောင်း သိရှိရသည်။

သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများအား သုံးသပ်ချက်

နော်ရီရီသိန်းမှရပ်ရွာအတွင်း ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များက ဘာတွေလဲဟု မေးရာကျေးရွာလူကရေကြီးခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း တို့ရှိပါသည်ဟု ဖြေကြားပါသည်။ မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျမှုကြောင့်အိမ်(၃)လုံးပျက်စီးသွားခဲ့ဖူးကြောင်းပြောပြပါသည်။ မြစ်ကမ်းပါး ပြိုကျမှုကြောင့် အိမ်(၂၀)ခန့်ပါသွားဖူးသည်။ အန္တရာယ်များရှိကြောင်း ပြောပြပါသည်။ သမိုင်းဝင် ဘေးအန္တရာယ်များကို မှတ်တမ်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်း ထားပါသလား ဟုမေးရာ ကျေးရွာလူထုကမရှိကြောင်း ပြောဆိုသွားပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်များကို ကျေးရွာလူထုက အဆင့် သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိပါ။ အန္တရာယ်ပမာဏအနည်းအများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စု များရှိကြောင်းပြောသွားပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများမှာ မသန်စွမ်း၊ သက်ကြီး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် ဖြစ်ကြောင်းဖြေပါသည်။ ကျေးရွာနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံ

ရှိပါသလားဟု မေးရာမရှိကြောင်း ဖြေပါသည်။ ကျေးရွာနှင့် ဒေသအတွင်း အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း၊ ရိုးရာဗဟုသုတ များရှိပါသလားဟုမေးရာကျေးရွာလူထု၊ ကောဖျံ တောင်ထိပ်မီးလောင်ရင် ရေကြီးသည်။ မှိုခြေထောက်ရှည်ရင် ရေကြီးသည်။ နော်ရီရီသိန်းမှ အန္တရာယ်များကို ဘယ်လိုစောင့်ကြည့်လေ့လာ ပါသလဲဟုမေးရာ ပုရွက်ဆိတ်အမြင့်တက်ရင် ရေကြီးသည်ဟု ကျေးရွာလူထုကဖြေပါသည်။ အန္တရာယ်များကိုစောင့် ကြည့်လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားခြင်းမရှိပါဟုဖြေကြပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းပညာများကို နော်ရီရီသိန်းမှမေးရာ ကျေးရွာတွင် ကြိုတင်သတင်းပေးရေး တာဝန်ခံသူများမှာ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်ကြောင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ ကျေးရွာလူထုနှင့်တွေ့ဆုံပြီး ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်ကြကြောင်း ဒုတိယအဆင့်တာဝန်ရှိသူမှာ-

- (၁) ဦးနွေဦး (အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး) ဝတ်ကြီး
- (၂) ဦးဘသန်း (ရာအိမ်မှူး)
- (၃) ဦးနိုင်လင်း (အတွင်းရေးမှူး)
- (၄) ဦးလှသောင်း (ဆယ်အိမ်မှူး)
- (၅) ဦးအောင်သိန်းရှင် (ဆယ်အိမ်မှူး)
- (၆) ဦးမြရိန် (ဆယ်အိမ်မှူး)
- (၇) ဦးကျော်ဇင်ဦး (ဆယ်အိမ်မှူး)

(၈) ဒေါ်သန်းထွေး (ဆယ်အိမ်မှူး) တို့မှာ ကြိုတင်သတင်းပေး ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ရှိသူများဖြစ်ပါသည်ဟုကျေးရွာ လူထုမှ ဖြေသွားပါသည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၏ ဖွဲ့စည်းပုံများပင်ဖြစ်ကြောင်း ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေပေးသွားပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ဘယ်လိုရရှိပါသလဲဟု နော်ရီရီသိန်းမှမေးရာ တယ်လီဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားစသည်တို့ရှိပြီး ဖြစ်ပေါ်လာမှုအပေါ် နယ်မြေခံရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်းတို့ရှိကြောင်း ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေကြားသွားပါသည်။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင်လိုက်လျောညီထွေမှုများ ရှိပါသလားဟု မေးရာ ကျေးရွာလူထုမှ ရှိပါသည်။ ရေကြီးလျှင် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ရွှေ့ပြောင်း၍နေထိုင်ခြင်း၊ အပူရိန်ပြင်းထန်လျှင် သစ်ပင်အောက်မှာ နေထိုင်ခြင်း စသည့် လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်မှု ရှိပါသည်ဟု ဖြေကြပါသည်။ သတင်းပေးချက်များကို ကျေးရွာလူထုထံဘယ်လိုများ ဖြန့်ဝေပေးကြပါသလဲဟု မေးရာ လူအချင်းချင်း သတိပေးခြင်း၊ အော်လံများဖြင့် အသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်းရှိပြီး ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် နည်းကိရိယာအရင်းအမြစ်များမှာ လှေ၊ စက်လှေ၊ သက်ကယ်ဘော၊ ဆီပုံးကြီးများဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသွားပါသည်။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်အား နော်ရီရီသိန်းမှ မေးရာ ကြိုတင်သတင်းပေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြမြေပုံကို ပုံမှန်ရေးဆွဲခြင်း၊ ခိုလှုံရာစခန်းသည် ဘေးကင်းရာတွင်ရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ထူးခြားဖြစ်စဉ်များတွင် ခိုလှုံရန်နေရာများတွင် လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်လှဦးရေကို မှတ်တမ်းတင်ထားရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောပြသွားပါသည်။ ကလေး၊ လူကြီး သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်စသည်တို့ အတွက်

သတ်မှတ်ထားသည် သူနာပြုနှင့် လုံလောက်သောနေရာ လိုအပ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် လွတ်ကင်းရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းအား သတ်မှတ်ထားခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်များ အလိုက် အဆင့်ခွဲ၍ သတ်မှတ်ထားခြင်း၊ ကျေးရွာအတွင်း ရွှေ့ပြောင်းလမ်းကြောင်းများကို လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန် လိုအပ်ကြောင်း ကျေးရွာလူထုမှဖြေသွားပါသည်။

အရေးပေါ်ကာလများတွင် အစာရေစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် လုံလောက်သော ဆေးဝါးများ ရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောသွားပါသည်။ သတင်းအချက် အလက်ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ ပိုစတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များ၊ ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ လုပ်ဆောင်ကြရန် လိုအပ်ခြင်း၊ နှစ်စဉ်ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံ၍ အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံခြင်းများလိုအပ်ကြောင်း၊ ကျေးရွာလူထုမှဖြေကြား သွားပါသည်။

နော်ရီရီသိန်းမှ ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ အကြား အဆင့်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်မှုများ ရှိပါသလားဟု မေးရာကျေးရွာသူ/ သားများက ရှိပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများကို ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်းများသို့ ရွှေ့ပြောင်း ပေးခြင်းများ ရှိပါသည်။

ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိပြီဟုထင်သည်နှင့် ခိုလှုံရာဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် စာသင်ကျောင်းများသို့ ရွှေ့ပြောင်းကာနေထိုင်ခြင်း၊ ရေပြန်ကျချိန်တွင် မိမိအိမ်များသို့ ပြန်ကာပျက်စီးသွားသည်များကို ကိုယ်ထူကိုယ်ထပြုပြင်ခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းများမှလည်း တချို့အထောက်အပံ့များရရှိပါသည်ဟု ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေကြားသွားပါသည်။ နော်ရီရီသိန်းမှ ခုလိုပိုင်းဖွဲ့ဆွေးနွေးပေးသည့် အတွက် အထူးကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောပြီးနောက် (၁၀:၅၀)မိနစ်တွင်ဆွေးနွေးပွဲကိုရပ်နားခဲ့ပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့်အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	နီးစပ်ကျေးရွာများတွင်ရေလမ်းခရီးဖြင့် ကျောင်းသွားတက်ရခြင်းကြောင့်အန္တရာယ်ရှိပါသည်	ကလေးများသွားရေးလာရေးအတွက်လုံခြုံစိတ်ချရသောလှေများထားရှိပေးခြင်း
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	စားဝတ်နေရေးအတွက်တခြားနေရာသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ရသည်များရှိ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများကူညီပေးခြင်း
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ကလေးများအားပါဝင်ခွင့်ပေး	ရပ်ရေးရွာရေးပွဲတော်များတွင်ကလေးများပါဝင် လိုပါကနိုင်သည့်တာဝန်ကိုခွဲပေးခြင်း
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	မိဘများချို့တဲ့၍စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများကြောင့်အာဟာရချို့တဲ့မှုများ၊ ကျောင်းထွက်ရမှုများရှိ	ပြည့်စုံလုံလောက်သောအစာအာဟာရတိုက်ကျေးရန်နှင့်ကျောင်းမထွက်စေရန်ကူညီပေးခြင်း
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအခက်အခဲပြဿနာများ	မိုးရာသီတွင်သောက်ရေမသန့်ရှင်းမှုကြောင့်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ခြင်း၊သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါနှင့်ငှက်ဖျားရောဂါများကျရောက်ခြင်းများရှိ	သောက်သုံးရေသန့်ရရှိအောင်လုပ်ဆောင်ထားခြင်းနှင့်ကျေးရွာတွင်ကျန်းမာရေးဆရာမထားရှိပေးခြင်း

ပညာရေးဆိုင်ရာအခက်အခဲပြဿနာများ	အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်းများကိုနီးစပ်ရာကျေးရွာများတွင်ရေတစ်တန်၊ ကုန်းတစ်တန်ဖြင့်သွားရောက်ကျောင်းတက်နေခြင်းများရှိပါသည်။	အစိုးရမှကျောင်းများပြည့်စုံလုံလောက်အောင်ထားရှိပေးခြင်း
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်နိုင်မှုများ	နီးစပ်ရာကျေးရွာများတွင်ရေတစ်တန်၊ ကုန်းတစ်တန်ဖြင့်သွားရောက်ကျောင်းတက်နေခြင်းများကြောင့်ဘေးအန္တရာယ်များကိုအချိန်မရွေးခံရနိုင်ပါသည်။	လုံခြုံစိတ်ချရသောလှေများ၊ ကျောင်းများထားရပေးခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်အတွက်ပြင်ဆင်ထားခြင်းများရှိသင့်ပါသည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၏ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များဖြစ်သည့် ရှင်သန်ခွင့်၊ ဖွံ့ဖြိုးခွင့်၊ ကာကွယ်ခွင့်၊ ပါဝင်ခွင့်များရှိသည့် အခွင့်အရေးများတွင် ရှင်သန်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်၍ ကလေးများသည် မိုးရာသီတွင် သောက်ရေမသန့်ရှင်းမှုကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ခြင်း၊ မိုးရာသီတွင် သောက်ရေမသန့်ရှင်းမှုကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ခြင်း၊ မိုးရာသီတွင် သွေးလွန်တုတ်ကွေး ရောဂါနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါများ ကျရောက်ခြင်းများ တွေ့ရပါ သည်။ ဖွံ့ဖြိုးခွင့်ဆိုင်ရာတွင် ကလေးများအနေဖြင့် မိုးရာသီတွင် လေပြင်းတိုက်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်းများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပညာရေးနှောင့်နှေးခြင်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းများကို အုပ်စုကျေးရွာနှင့် အနီးကျေးရွာများတွင် ရေတစ်တန်၊ ကုန်းတစ်တန်ဖြင့် သွားရောက် ကျောင်းတက်နေရသောကြောင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကို အချိန်မရွေး ခံရကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ကာကွယ်ခွင့်မှာ လုံခြုံသော၊ စိတ်ချရသော ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်ရန်နှင့် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးကို ကောင်းမွန်စွာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခွင့်ရစေရန် လိုအပ်ပါ သည်။ ပါဝင်ခွင့်အနေဖြင့် ကလေးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ခွင့်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာသင်ကြားခွင့်နှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ခွင့်များမှာ ရေလယ်ကျွန်းကျေးရွာဖြစ်သော ကြောင့် ကလေးများ အနေဖြင့် အချိန်မရွေး ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝဘေးဒဏ်ကို ခံရနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

နော်ရီရီသိန်းမှ ရပ်ရွာအတွင်း ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များက ဘာတွေလဲဟု မေးရာ ကျေးရွာလူက ရေကြီးခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း တို့ရှိပါသည်ဟု ဖြေကြားပါသည်။ မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျမှုကြောင့် အိမ်(၃)လုံး ပျက်စီးသွားခဲ့ဖူးကြောင်း ပြောပြ ကြပါသည်။ မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျမှုကြောင့် အိမ်(၂၀)ခန့် ပါသွားဖူးသည်။ အန္တရာယ်များရှိကြောင်း ပြောပြပါသည်။ သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များကို မှတ်တမ်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းထားပါသလားဟု မေးရာ ကျေးရွာလူထုက မရှိကြောင်း ပြောဆိုသွားပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်များကို ကျေးရွာလူထုက အဆင့်သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိပါ။ အန္တရာယ်ပမာဏ

အနည်းအများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများရှိကြောင်း ပြောသွားပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများမှာ မသန်စွမ်း၊ သက်ကြီး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သလားဟုမေးရာ မရှိကြောင်း ဖြေပါသည်။ ကျေးရွာနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံရှိပါသလားဟု မေးရာ မရှိကြောင်း ဖြေပါသည်။ ကျေးရွာနှင့် ဒေသအတွင်း အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း၊ ရိုးရာဗဟုသုတများ ရှိပါသလားဟု မေးရာ ကျေးရွာလူထု၊ ကောဖျံတောင်ထိပ် မီးလောင်ရန် ရေကြီးသည်။ မှိုခြေထောက်ရှည်ရင် ရေကြီးသည်။ နော်ရီရီသိန်းမှ အန္တရာယ်များကို ဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲဟု မေးရာ ပုရွက်ဆိတ် အမြင့်တက်ရင် ရေကြီးသည်ဟု ကျေးရွာလူထုက ဖြေပါသည်။ အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာသူများ လေ့ကျင့် ပေးထားခြင်း မရှိပါဟု ဖြေကြပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းပညာများကို နော်ရီရီသိန်း မှ မေးရာ ကျေးရွာတွင် ကြိုတင်သတင်းပေးရေး တာဝန်ခံသူများမှာ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်ကြောင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ ကျေးရွာလူထုနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ကြကြောင်း ဒုတိယအဆင့် တာဝန်ရှိသူမှာ-

- (၁) ဦးနွေးဦး (အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး) ဝတ်ကြီး
- (၂) ဦးဘသည် (ရာအိမ်မှူး)
- (၃) ဦးနိုင်လင်း (အတွင်းရေးမှူး)
- (၄) ဦးလှသောင်း (ဆယ်အိမ်မှူး)
- (၅) ဦးအောင်သိန်းရှင် (ဆယ်အိမ်မှူး)
- (၆) ဦးမြရိန် (ဆယ်အိမ်မှူး)
- (၇) ဦးကျော်ဇင်ဦး (ဆယ်အိမ်မှူး)
- (၈) ဒေါ်သန်းထွေး (ဆယ်အိမ်မှူး)

တို့မှာ ကြိုတင်သတင်းပေး ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ရှိသူများ ဖြစ်ပါသည်ဟု ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေသွားပါသည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၏ ဖွဲ့စည်းပုံများပင်ဖြစ်ကြောင်း ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေပေးသွားပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ဘယ်လိုရရှိပါသလဲဟု နော်ရီရီသိန်းမှမေးရာ တယ်လီဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား စသည်တို့ရှိပြီး ဖြစ်ပေါ်လာမှုအပေါ် နယ်မြေခံရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်းတို့ ရှိကြောင်း ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေကြားသွားပါသည်။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် လိုက်လျောညီထွေမှုများ ရှိပါသလားဟုမေးရာ ကျေးရွာလူထုမှ ရှိပါသည်။ ရေကြီးလျှင် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ရွှေ့ပြောင်း ၍ နေထိုင်ခြင်း၊ အပူရှိန်ပြင်းထန်လျှင် သစ်ပင်အောက်မှာ နေထိုင်ခြင်း စသည့် လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်မှုရှိပါသည်ဟု ဖြေကြပါသည်။ သတင်းပေးချက်များကို ကျေးရွာလူထုထံ ဘယ်လိုများ ဖြန့်ဝေပေးကြပါသလဲဟုမေးရာ လူအချင်းချင်း သတိပေးခြင်း၊ အော်လံများဖြင့် အသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်းရှိပြီး ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် နည်းကိရိယာအရင်းအမြစ်များမှာ လှေ၊ စက်လှေ၊ သက်ကယ်ဘော၊ ဆီပုံးကြီးများဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသွားပါသည်။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်အား နော်ရီရီသိန်းမှမေးရာ ကြိုတင်သတင်းပေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ရေးဆွဲထားခြင်း၊

ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံကို ပုံမှန်ရေးဆွဲခြင်း၊ ခိုလှုံရာစခန်းသည် ဘေးကင်းရာတွင်ရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ထူးခြားဖြစ်စဉ်များတွင် ခိုလှုံရန်နေရာများတွင် လုံလောက်သော အရေအတွက် ရှိရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ် လူဦးရေကို မှတ်တမ်းတင်ထားရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောပြသွားပါသည်။ ကလေး၊ လူကြီး သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် စသည်တို့အတွက် သတ်မှတ်ထားသည် သူနာပြုနှင့် လုံလောက်သော နေရာလိုအပ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် လွတ်ကင်းရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းအား သတ်မှတ်ထားခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်များအလိုက် အဆင့်ခွဲ၍ သတ်မှတ်ထားခြင်း၊ ကျေးရွာအတွင်း ရွှေ့ပြောင်းလမ်းကြောင်းများကို လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန် လိုအပ်ကြောင်း ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေသွားပါသည်။

အရေးပေါ်ကာလများတွင် အစာရေစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် လုံလောက်သောဆေးဝါးများ ရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောသွားပါသည်။ သတင်းအချက်အလက် ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ ပိုစတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ် များ၊ ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ လုပ်ဆောင်ကြရန် လိုအပ်ခြင်း၊ နှစ်စဉ်ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံ၍ အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံခြင်းများ လိုအပ်ကြောင်း၊ ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေကြားသွားပါသည်။

နော်ရီရီသိန်းမှ ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင့်သင့် ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်မှုများ ရှိပါသလားဟုမေးရာ ကျေးရွာသူ/သားများက ရှိပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများကို ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်းများသို့ ရွှေ့ပြောင်း ပေးခြင်းများ ရှိပါသည်။

ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိပြီဟု ထင်သည်နှင့် ခိုလှုံရာ ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် စာသင်ကျောင်းများသို့ ရွှေ့ပြောင်းကာ နေထိုင်ခြင်း၊ ရေပြန်ကျချိန်တွင် မိမိအိမ်များသို့ ပြန်ကာ ပျက်စီးသွားသည်များကို ကိုယ်ထူကိုယ်ထပြုပြင်ခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းများမှလည်း တချို့အထောက်အပံ့များ ရရှိပါသည်ဟု ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေကြားသွားပါသည်။ နော်ရီရီသိန်းမှ ခုလိုပိုင်းဖွဲ့ဆွေးနွေးပေးသည့်အတွက် အထူးကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောပြီး နံနက် (၁၀း၅၀)မိနစ် တွင် ဆွေးနွေးပွဲကို ရပ်နားခဲ့ပါသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာအကွယ်ပေးထားသော ဧရိယာအတွင်း(သို့) အနီးအနားမှာ ယင်းသို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေပါသလားဟု မေးရာ ကျေးရွာသူ၊ သားများ ကရှိပါသည်။ တရားဥပဒေက အကာအကွယ်ပေးခြင်းသာ စီမံကိန်းဝင်လာခြင်းပါဟု ဖြေကြားပါသည်။

နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်းသည် သက်ရှိမျိုးစိတ်နှင့် မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောများအနီးတွင် လုပ်ဆောင်နေပါသလားဟု မေးရာ ကျေးရွာလူထုမှ မရှိကြောင်း ဖြေပါသည်။

နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ကိုခံနိုင်မှုကို ဖြစ်စေသော၊ သစ်တောပြုန်းတီးမှု၊ သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေပါသလားဟု မေးရာ ကျေးရွာ လူထုက မဖြစ်နိုင်ပါ။ စီမံကိန်းသည် ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကိုလည်း ထိခိုက်မှု မဖြစ်ပါဟု ဖြေကြပါသည်။

နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ၊ အထွက်တိုးတက် မှုကို လျော့ကျစေခြင်း၊ သဘာဝသက်ရှိစနစ်များကို လျော့ကျစေခြင်း၊ ပင်လယ်နှင့် ရေနေဇီဝသက်ရှိများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ ရှိပါသလားဟုမေးရာ မရှိပါဟု ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေပါသည်။

နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းသုတေသနနယ်မြေ၊ ဥပဒေအရတားမြစ်နယ်မြေ၊ ရှေးဟောင်း မြို့များဖြစ်သော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်အဖြစ် ရှိနေပါသလား၊ ဒါမှမဟုတ် စီမံကိန်းသည် ဘုန်းကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းမြေနှင့် လူတွေ့ရဲ့ သုဿန်များကို အနှောင့်အယှက်များ ဖြစ်စေသလားဟုမေးရာ မဖြစ်ပါဟု ဖြေကြား ပါသည်။

နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးအတွက် လုပ်ဆောင်နေသလား ဟုမေးခဲ့ရာ မရှိကြောင်း ရပ်ရွာလူထုမှ ပြောကြားပြီး၊ စီမံကိန်းသည် ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာ၊ ဓါတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်းဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက် လုပ်ပြီး ရေထုနှင့် မြေထုကို ထိခိုက်စေသလားဟု နော်ရီရီသိန်းမှ မေးခဲ့ရာ မရှိကြောင်း ရွာသူ/သားများက ပြောကြားသွားပါသည်။

နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသော ပစ္စည်းများသုံးခြင်း ရှိသလားဟုမေးရာ မရှိကြောင်း၊ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှု များသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကိုသုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်းရှိသလားဟု နော်ရီရီသိန်းမှမေးရာ မရှိကြောင်း၊ ရွာသူရွာသားများက ပြောပြီး နော်ရီရီသိန်းမှ ဆက်လက်ပြီး စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင် ဖန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလားဟုမေးရာ မရှိကြောင်း၊ စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလားဟု နော်ရီရီသိန်းမှမေးရာ မရှိကြောင်း ရပ်ရွာလူထုမှ ပြောကြားသွားပါသည်။

နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ် စေပါသလားဟု မေးရာ မရှိကြောင်း၊ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်း အညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်း ကျင်ရှိ လူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလားဟုမေးရာ မရှိကြောင်း ရပ်ရွာလူထုက ပြောကြားသွားပါ သည်။

နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝန်း အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာ များ ထိခိုက်မှုဖြစ်စေပါသလားဟုမေးရာ ရွာသူ/သားများ မရှိကြောင်း၊ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝန်း၏ လူနေမှုပုံစံ လုံခြုံမှု စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်စေပါသလားဟု နော်ရီရီသိန်းမှ မေးရာ မရှိပါဟု ရွာသူ/ သားများပြောပြီး ဆက်လက်ပြီး နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်

အသိုင်းအဝန်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကို ထိခိုက်မှုများ ဖြစ်စေပါသလားဟုမေးရာ မရှိကြောင်း၊ ရပ်ရွာလူထု မှ ဆွေးနွေးပြောသွားကြပါသည်။

ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝန်း

နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ပိုမို ကောင်းမွန်စေပါသလားဟုမေးရာ ရှိပါကြောင်း၊ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန် စေပါသလားဟု နော်ရီရီသိန်းမှမေးရာ မရှိကြောင်း ရပ်ရွာလူထုက ပြောကြားသွားပါသည်။

နော်ရီရီသိန်းမှ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့် လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလားဟုမေးရာ ကောင်းမွန်မှုရှိနိုင်ကြောင်း၊ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အရင်းအမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန် ပါသလားဟု ထင်ပါသလားဟု နော်ရီရီသိန်းမှမေးရာ ပိုမိုကောင်းမွန်နိုင်ကြောင်း ရွာသူ/သားများက ပြောကြားသွားပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရေ)	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်တွင် ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေးချက် (မဖြစ်မှီ)	သတိပေးချက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရောက်မှု အား	သက်ရောက်မှု အတိုင်းအတာ	နိုင်ငံ့ယှဉ်ချက်
မြစ်ရေကြီးခြင်း	XX	XX	XX	XX	XX	XXX	X	X	XX	၁၈
လေပြင်း တိုက်ခြင်း	X	XX	X	X	X	XX	X	X	X	၁၁
မြစ်ကမ်းပါးပြိုခြင်း	XX	XX	XX	X	X	-	-	X	X	၁၀
သောက်ရေရှားပါးခြင်း	XX	XXX	XXX	X	-	-	-	XX	XX	၁၃

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ဝတ်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတု လွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များမှာ မြစ်ရေကြီးခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခြင်း၊

မြစ်ကမ်းပါးပြိုခြင်း၊ သောက်ရေရှားပါးခြင်းများ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အဓိကဖြစ်သော ရာသီဥတု လွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်မှာ မြစ်ရေကြီးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းဘေး အန္တရာယ်မှာ ယခုနောက်ပိုင်းမှာ နှစ်တိုင်းလိုလို ခံစားရပါသည်။ မြစ်ရေကြီးခြင်း ကာလများမှာ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတွင် ပိုပြီး ဖြစ်ပွားပါသည်။ မြစ်ရေကြီးခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကြိုတင်သတိပေးချက် များ မရှိပါ။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုအနေဖြင့် ကျေးရွာလမ်းများ ပျက်စီးခြင်း၊ အိမ်ခြံမြေများ ပျက်စီးခြင်း၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ အနာရောဂါကျရောက်ခြင်းများ တွေ့ကြုံရပါသည်။ လေပြင်း တိုက်ခြင်းကြောင့် သစ်ပင်များလဲပြီး အိမ်၊ လမ်းများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးကြရပါသည်။ သံလွင် မြစ်ရေ တိုက်စားခြင်းကြောင့် ကမ်းစပ်များပြိုကျပြီး ကိုင်းမြေများ မျောပါပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းများ ရှိပါသည်။ ယခုနှစ်တွင် ရာသီဥတု မမှန်သောကြောင့် သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ရပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတုသက်ရောက်မှုများ	အပူပြင်း	ကျန်းမာရေးပြဿနာ	သီးနှံများပျက်စီး	ကမ်းပါးပြိုခြင်း	ရမှတ်	အဆင့်
၁	အပူပြင်း	×	အပူပြင်း	အပူပြင်း	အပူပြင်း	၃	၁
၂	ကျန်းမာရေးပြဿနာ		×	ကျန်းမာရေးပြဿနာ	ကမ်းပါးပြိုခြင်း	၁	၃
၃	သီးနှံများပျက်စီး			×	ကမ်းပါးပြိုခြင်း	၀	၄
၄	ကမ်းပါးပြိုခြင်း				×	၂	၂

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ လူထုကြုံတွေ့ ခံစားနေမှုများကိုသိသာထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ရပါမည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ အဖြစ် ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် နွေရာသီ၌ အပူချိန်တိုးမြှင့်မှုများ ရင်ဆိုင်နေရပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးများ၏ကျန်းမာရေးကိုလည်းထိခိုက်စေပါသည်။ သောက်သုံးရေ ရှားပါးမှုမှာလည်း နွေကာလများတွင် ပူပြင်းမှုနှင့်အတူ ခက်ခဲစွာ ရင်ဆိုင် နေရပါသည်။ အပူချိန်မြင့်မားမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်မှုများ ကြုံတွေ့နေရပြီး သီးနှံအထွက်နှုန်းကို လျော့ကျစေပါသည်။ သံလွင်မြစ်အလယ်တွင် တည်ရှိနေသော ကျွန်းကျေးရွာဖြစ်သောကြောင့် မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျခြင်းများကို ကြီးမားသော အန္တရာယ်အဖြစ် ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရင်ဆိုင်နေမှုများကို အဆင့်ခွဲခြားရာတွင် အပူပြင်းမှုမှာနံပါတ် ၁ ဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယမှာ မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျမှုဖြစ်ပါသည်။ တတိယပြဿနာမှာ ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှုဖြစ်ပါသည်။ မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျခြင်းသည် ရေပေါ်သောင်

ကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ်ကြိုတွေ့နေရသော အန္တရာယ်ဖြစ်ပြီး ရွာသူ၊ ရွာသားများ၏ လယ်မြေ၊ ကိုင်းမြေများ ထိခိုက်နေသောအန္တရာယ်အဖြစ်ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိရပါသည်။

**၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း
မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း**

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတုရာဇဝင် မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဌာန)	မကြာသေးခင်ကာလ (၁-၂လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်(မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဌာန၏ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၁။	ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင်လူလိုင်နှင့်ဩဂုတ်လများတွင် မိုးပုံမှန်ရွာလေ့ရှိပါသည်။	အပူရှိန်ပြင်းပြီးခြောက်သွေ့ခြင်း၊အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များအနာရောဂါကျရောက်ခြင်း၊သေဆုံးခြင်း	မိုးရွာလိုက်နေပူလိုက်သံလွင်မြစ်ရေနောက်ပြီးသေ၎င်းရေအခက်တွေ့နေခြင်း	ကလေးတွေမှာသွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါဖြစ်ခြင်း၊ ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ခြင်း၊ နှာစေးချောင်းဆိုးခြင်း၊ သောက်ရေခက်ခဲခြင်း	ဇူလိုင်လနှင့်ဩဂုတ်လများမှာသာမန်မိုးရေချိန်ထက်မြင့်တက်နိုင်	မိုးရေခံခြင်းနှင့်စုဆောင်းသိုလှောင်ထားခြင်း	ကိုယ်စီသတိဖြင့်စောင့်ကြည့်နေထိုင်ခြင်း၊ ကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်း၊ မိုးလေဝသတင်းအချက်အလက်များကိုနားစွင့်ခြင်း။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကိုငြိမ်းချမ်းအောင်မှ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် မိုးရေချိန်အများဆုံးလများက ဘယ်လတွေ ဖြစ်မလဲဟု မေးခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများက ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လတွေမှာ မိုးရေချိန်အများဆုံးဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားပါသည်။

ဆက်လက်ပြီး ကိုငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မကြာသေးခင်က ဘယ်လိုအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသလဲဟုမေးရာ အပူရှိန်ပြင်းထန်ခြင်းကြောင့် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ၊ အနာရောဂါဖြစ်၍ သေဆုံးခြင်းများ ဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း ကျေးရွာ သူ/သားများ က ဖြေကြားပါသည်။

ကိုငြိမ်းချမ်းအောင်မှ ယခုလက်ရှိ ရာသီဥတုက ဘယ်လိုဖြစ်ပေါ်နေပါသလဲဟုမေးရာ ကျေးရွာလူထုမှ နေပူလိုက်၊ မိုးရွာလိုက်၊ နေတပျိုက်၊ မိုးတပျိုက် ဖြစ်နေပါသည်ဟု ဖြေပါသည်။

ကိုငြိမ်းချမ်းအောင်မှ ထိုအဖြစ်များကြောင့် ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှုတွေက ဘာတွေများ ဖြစ်နေတာလဲဟုမေးရာ ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ ကလေးများတွင် သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါများ ဖြစ်ပွားနေကြောင်း၊ သံလွင်မြစ်ရေ နောက်နေမှုကြောင့် သောက်ရေအခက်အခဲ တွေ့နေခြင်းများ ဖြစ်ပွားနေပါသည်ဟု ကျေးရွာလူထု မှ ဖြေပါသည်။

ကိုငြိမ်းချမ်းအောင်မှ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာမှာ အမြင့်ဆုံးရွာသွန်းတဲ့ မိုးရေချိန် အများဆုံးလတွေက ဘယ်လတွေဖြစ်မလဲဟုမေးရာ ကျေးရွာလူထုက ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လများတွင် မိုးအများဆုံးရွာတာမို့ မိုးရေချိန် အများဆုံးလများဖြစ်ပါသည်ဟု ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေပါသည်။ မိုးများစွာ ရွာသွန်းခြင်းကြောင့် ရေကြီးခြင်း၊ မြစ်ရေ လျှံခြင်းများ ဖြစ်ပွားပါသည်ဟု ကျေးရွာလူထုမှ ဖြေပါသည်။

ကိုငြိမ်းချမ်းအောင်မှ ဒီလိုမိုးများခြင်းကြောင့် ဘယ်လိုလုပ်ဆောင်မှုမျိုးများ လုပ်ဆောင်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ချကြပါသလဲဟုမေးခဲ့ရာ ကျေးရွာလူထုက မိုးရေခံ၍ စုဆောင်းထားခြင်း၊ ရေကြီးချိန်တွင် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များကို ဘေးကင်းရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းထားခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များ အတွက် အစားအစာ စုဆောင်းထားခြင်း၊ ကျေးရွာလူထုများက ကိုယ်စီသတိဖြင့် လှေများကို အရန်သင့်ပြင်ထားခြင်းဖြင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသည်ဟု ဖြေကြပါသည်။ ကော်မတီ များအနေဖြင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းမရှိကြောင်းနှင့် ကော်မတီများအား ဖွဲ့စည်းကာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင် ပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောပြသွားပါသည်။

ကိုငြိမ်းချမ်းအောင်မှ ယခုလိုပါဝင်ဆွေးနွေးပေးတဲ့ ကျေးရွာလူထုအားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ပြောဆိုပြီး ဆွေးနွေးပွဲကို နံနက် (၁၀)နာရီမှာ ရပ်နားခဲ့ပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ
 ၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ချောင်းကူးတံတား	အင်္ဂါစက်ရေတွင်းရေကန်	ခိုလှုံရာစခန်း	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးသင်တန်း	ကျန်းမာရေးသင်တန်း	ရေလွှဲတမံ	စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း	ဆေးပေးခန်း	ရမှတ်ပေါင်း
ချောင်းကူးတံတား		ချောင်းကူးတံတား	ချောင်းကူးတံတား	ချောင်းကူးတံတား	ချောင်းကူးတံတား	ချောင်းကူးတံတား	ချောင်းကူးတံတား	ချောင်းကူးတံတား	၁
အင်္ဂါစက်ရေတွင်းရေကန်			အင်္ဂါစက်ရေတွင်းရေကန်	အင်္ဂါစက်ရေတွင်းရေကန်	အင်္ဂါစက်ရေတွင်းရေကန်	အင်္ဂါစက်ရေတွင်းရေကန်	အင်္ဂါစက်ရေတွင်းရေကန်	အင်္ဂါစက်ရေတွင်းရေကန်	၆
ခိုလှုံရာစခန်း				သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သင်တန်း	ကျန်းမာရေးသင်တန်း	ရေလွှဲတမံ	စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း	ဆေးပေးခန်း	၀
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးသင်တန်း					ကျန်းမာရေးသင်တန်း	ရေလွှဲတမံ	သဘာဝဘေးဆိုင်ရာ သင်တန်း	ဆေးပေးခန်း	၂
ကျန်းမာရေးသင်တန်း						ရေလွှဲတမံ	ကျန်းမာရေးသင်တန်း	ဆေးပေးခန်း	၃
ရေလွှဲတမံ							ရေလွှဲတမံ	ဆေးပေးခန်း	၅
စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း								ဆေးပေးခန်း	၁
ဆေးပေးခန်း									၄

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ဝတ်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် နည်းနာပုံစံများမှာ-

- (က) ချောင်းကူးတံတား အဆင့်(၁)
- (ခ) အင်္ဂါစိစက်ရေးတွင်း အဆင့်(၂)
- (ဂ) ခိုလှုံရာစခန်း အဆင့်(၈)
- (ဃ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးသင်တန်း အဆင့်(၆)
- (င) ကျန်းမာရေးသင်တန်း အဆင့်(၅)
- (စ) ရေလွှဲတံ အဆင့်(၃)
- (ဆ) စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း အဆင့်(၇)
- (ဇ) ဆေးပေးခန်း အဆင့်(၄)

ထိုအရာများသည် ကျေးရွာ၏ အဓိကလိုအပ်ချက်ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာသဘာဝ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လိုအပ်ချက်များဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အကြောင်းမှာ သံလွင်မြစ် အလယ်မှာ ရွာဖြစ်နေသောကြောင့် သဘာဝဘေးဒဏ် ကို ခံနေရခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ လှေများဖြင့် ခရီးသွားလာနေရခြင်းမှာ ဘေး အန္တရာယ် အချိန်မရွေး ခံရနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

စဉ်	လုပ်ငန်းစဉ်	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	စုစုပေါင်း ရမှတ်
၁။	ချောင်းကူးတံတား	ကုန်ကျစရိတ်များ အကောင်းဆုံး	၁ ၃	အကောင်းဆုံး အသင့်အတင့်	၂ ၃	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	၁၃
၂။	အင်္ဂါစိစက်ရေး/ရေကန်	ကုန်ကျစရိတ်များ အသင့်အတင့်	၁ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	၁၁
၃။	ရေလွှဲတံ	ကုန်ကျစရိတ်များ အသင့်အတင့်	၁ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	၁၁
၄။	ဆေးပေးခန်း	ကုန်ကျစရိတ်များ အသင့်အတင့်	၁ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	၁၁
၅။	စိုက်ပျိုးရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း	၃	အသင့်အတင့်	၂	အသင့်အတင့်	၂	၁၃

စဉ်	လုပ်ငန်းစဉ်	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	စုစုပေါင်း ရမှတ်
		အသင့်အတင့်	၂	အသင့်အတင့်	၂	အသင့်အတင့်	၂	
၆။	ကျန်းမာရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း အသင့်အတင့်	၃ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	၁၃
၇။	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးသင်တန်း	ကုန်ကျစရိတ်နည်း အသင့်အတင့်	၃ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	၁၃
၈။	ခိုလှုံရာစခန်း	ကုန်ကျစရိတ်များ အသင့်အတင့်	၁ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	၁၁
၉။	အမျိုးသမီးများအတွက်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာသင်တန်း	ကုန်ကျစရိတ်များ အသင့်အတင့်	၁ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	၁၁
၁၀။	လှေ (စက်တပ်လှေ)	ကုန်ကျစရိတ်များ အသင့်အတင့်	၁ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	၁၁
၁၁။	သောက်ရေ (ရေသန့်)	ကုန်ကျစရိတ်များ အသင့်အတင့်	၁ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	အသင့်အတင့် အသင့်အတင့်	၂ ၂	၁၁

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ်နော်လေးမူမှကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးအမြတ် ပြုလုပ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက် ကို ရှင်းလင်းပြီး အမှတ်ပေးပုံပေးနည်းများကို ခေါင်းစဉ်တစ်ခုချင်းစီအလိုက် ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။ နော်လေးမူမှ ချောင်းကူတံတား တည်ဆောက်ခြင်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ် များနိုင်သောကြောင့် (၁)မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်သောကြောင့် (၂) မှတ်နှင့် လူမှုရေးအရဆက်သွယ်သွားလာနိုင်မှုအသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ် ဖြစ်ကြောင်း ကျေးရွာလူထုကပေးသွားခဲ့ကြပါသည်။ အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ ကောင်းလာနိုင်သည့်အတွက် (၃)မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်ခံရမှု အသင့်အတင့်ရှိနိုင်သောကြောင့် (၂)မှတ်၊ လူမှုရေးအရလုပ်အားများပေးရ၍စီးပွားရေးကျလာနိုင်သောကြောင့် (၂)မှတ်စီ ပေးသွားခဲ့ကြပါသည်။ အင်္ဂါစီရေတွင်း၊ ရေကန်တူးဖော်ခြင်းအတွက် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ်များနိုင်၍ (၁)မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု၊ ရေကောင်းရေသန့်များ ရရှိလာသည့်အတွက် (၂)မှတ်နှင့်လူမှုရေးအရအသင့်အတင့်ရှိနိုင်၍ (၂)မှတ်အသီးသီး ပေးသွား ကြပါသည်။ အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့်စီးပွားရေးအရအသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်၍ (၂)မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုအသင့်အတင့်ရှိနိုင်၍ (၂) မှတ်နှင့် လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့် ရှိလာနိုင်သည်ဟုဆို၍ (၂) မှတ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျေးရွာလူထုကပေးသွားပါသည်။ ရေလွှဲတံမံ

ဆောက်လုပ်ခြင်းအတွက် စီးပွားရေးအရကုန်ကျစရိတ်များနိုင်ပြီး (၁)မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်
ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်၍ (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့်
ကောင်းလာနိုင်သည့် အတွက် (၂) မှတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေးမြေပြုခြင်းများကို
ကာကွယ်နိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်အသင့်အတင့်ရှိနိုင်၍ (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ
အသင့်အတင့်ရှိနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်ဆိုပြီးအသီးသီးပေးသွားကြပါသည်။ ဆေးပေးခန်း
အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရကုန်ကျစရိတ်များနိုင်သည့်အတွက် (၁)မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်
ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အနေဖြင့်အသင့်အတင့် ရှိလာမယ်ဆိုပြီး(၂)မှတ်၊ လူမှုရေးအရ လုပ်အားပေးများ
သွားရသည် အတွက်အသင့်အတင့်ပဲရနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂)မှတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့်
စီးပွားရေးအရ ကောင်းလာနိုင်သည့်အတွက် (၂)မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု
အသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂)မှတ်၊ လူမှုရေးအရအသင့်အတင့်ရှိနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂)မှတ်
စသည်ဖြင့် ကျေးရွာလူထုကအသီးသီးပေးသွားကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ သဘာဝ
အသိပညာပေးသင်တန်းများနှင့် ပတ်သက်ပြီး စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ်နည်းနိုင်မည်ဟုဆို၍
(၃)မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအသင့်အတင့်ဆိုပြီး (၂)မှတ်၊ လူမှုရေးအရ
အသင့်အတင့်ကောင်းလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်အတွက် စီးပွားရေးအရ
သင်တန်းတက်ဖို့အချိန်ပေးရသည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုအသင့်အတင့်ဆိုပြီး
(၂)မှတ်၊လူမှုရေးအရအသင့်အတင့်ရှိနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်စီကျေးရွာလူထုကပြောပါသည်။
ခိုလှုံရာစခန်းတည်ဆောက်ခြင်းတွင်စီးပွားရေးအရကုန်ကျစရိတ်များနိုင်သည့်အတွက် (၁)မှတ်၊
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂)မှတ်၊ လူမှုရေးအရ
အသင့်အတင့် ဆိုပြီး (၂) မှတ်နှင့်အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့်စီးပွားရေးအရအသင့်အတင့်ဆိုပြီး
(၂)မှတ်၊ပတ်ဝန်းကျင်အရအသင့်အတင့်ဆိုပြီး (၂)မှတ်၊လူမှုရေးအရအသင့်အတင့်ရှိနိုင်တယ်ဆိုပြီး
(၂)မှတ်ဖြစ်ကြောင်းတို့ကိုကျေးရွာလူထုကအသီးသီးပေးသွားခဲ့ကြပါသည်။ အမျိုးသမီးများအတွက်
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းအနေဖြင့် စီးပွားရေးအရကုန်ကျစရိတ်များနိုင်သည့်အတွက် (၁)မှတ်၊
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအနေဖြင့်အသင့်အတင့်ရှိလာမယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ
အသင့်အတင့်ပဲရနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ
ကောင်းလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် အသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်တယ်ဆိုပြီး
(၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရအသင့်အတင့်ရှိနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်စသည်ဖြင့် ကျေးရွာလူထုက
အသီးသီးပေးသွားကြပါသည်။ လှေ (စက်တပ်လှေ) အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ်
များနိုင်သည့်အတွက် (၁)မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အနေဖြင့် အသင့်အတင့်
ရှိလာမယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရအသင့်အတင့်ပဲရနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်နှင့်
အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့်စီးပွားရေးအရအသင့်အတင့်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်အတွက်
အသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့် ရှိနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂)
မှတ်စသည်ဖြင့်ကျေးရွာလူထုကအသီးသီးပေးသွားကြပါသည်။ သောက်ရေ (ရေသန့်) အနေဖြင့်
စီးပွားရေးအရကုန်ကျစရိတ်များနိုင်သည့်အတွက် (၁)မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု
အနေဖြင့်အသင့်အတင့်ရှိလာမယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့်ပဲရနိုင်တယ်ဆိုပြီး

(၂) မှတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် အသင့်အတင့် ရှိလာနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိနိုင်တယ်ဆိုပြီး (၂) မှတ် စသည်ဖြင့် ကျေးရွာလူထုက အသီးသီးပေးသွား ကြပါသည်။

လုပ်ငန်းစဉ်အမည်	ကုန်ကျစရိတ် အတွက် ရမှတ်များ	အကျိုးအမြတ် အတွက် ရမှတ်များ
ချောင်းကူးတံတား	၅မှတ်	၈မှတ်
အင်္ဂါစီရေတွင်း/ရေ	၅မှတ်	၆မှတ်
ရေလွှဲတံ	၅မှတ်	၆မှတ်
ဆေးပေးခန်း	၅မှတ်	၆မှတ်
စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း	၇မှတ်	၆မှတ်
ကျန်းမာရေး	၇မှတ်	၆မှတ်
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးသင်တန်း	၇မှတ်	၆မှတ်
ခိုလှုံ့ရာခန်း	၅မှတ်	၆မှတ်
အမျိုးသမီးများအတွက်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာသင်တန်း	၅မှတ်	၆မှတ်
လှေ (စက်တပ်လှေ)	၅မှတ်	၆မှတ်
သောက်ရေ (ရေသန့်)	၅မှတ်	၆မှတ်

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့်ခန့်မှန်းချက်	အချိန်
ချောင်းကူးတံတား	ကျောင်းသူ/ သားနှင့်ရွာသူ/သားများ ကျန်းမာရေးအတွက်	ခိုင်ခံ့သောကွန်ကရစ်တံတား	ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာအလယ်ပိုင်းနောက်ဘက်ခြမ်းမှ ဝတ်ကြီးတစ်ဖက်ထန်းတော	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ရာအိမ်မှူး၊ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကျေးရွာသူ/သားများ၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ကော်မတီ	သိန်း(၂၀၀)	အနည်းငယ်ရှိ	ပွင့်လင်းရာသီ၊ မတ်လ၊ ဧပြီ (၂၀၁၇)
အဝီစိရေတွင်း၊ ရေကန်	ကျေးရွာသူ/ သားသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိရန်	အဝီစိတွင်းပေ (၁၀၀) တူးခြင်း၊ရေကန်နှင့် ရေကို သိုလှောင်ထားရန်	ရေပေါ်သောင်ရွာဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းအရှေ့	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ပညာရှင်ရွာသူ/ သား	သိန်း(၅၀)	မရှိ	ပွင့်လင်းရာသီ၊ မတ်၊ဧပြီ (၁) လ၂၀၁၇
ရေလွှဲတံ	ကမ်းပြိုခြင်းမှကာ ကွယ်ရန်	ကျောက်အိတ်(၁) ထပ်၊သဲအိတ် (၁)စီး၊ ရေစီးကြောင်း၊ရေလွှဲခြင်း	ရေပေါ်သောင်ရွာလယ်အနောက် ဘက်ခြမ်းကမ်းနား	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ပညာရှင်ရပ်မိ/ရပ်ဖ	သိန်း (၁၀၀)	မရှိ	မတ်လ၂၀၁၇၊ (၂)လကြာမည်။
ဆေးပေးခန်း	ကလေးသူငယ်၊ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ ရွာသူ/ သားများ၊ ရဟန်းသံဃာတော် များ	တိုက်ပုပေ (၂၀)၊ (၃၀)	ရေပေါ်သောင်ရွာအလယ်ပိုင်း	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ပညာရှင်ကျေးရွာသူ/သားများ	သိန်း(၁၀၀)	မရှိ	၂၀၁၇ဇန်နဝါရီလတွင် ဆောက်မည်။
စိုက်ပျိုးရေး	ရွာသူ/သားအားလုံး	သင်တန်းတစ်ခုလျှင်၁ပတ်စီ	ရေပေါ်သောင်ရွာဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်း	ဌာနဆိုင်ရာနှင့် AAM မှဝန်ထမ်း	သင်တန်းတစ်ခုလျှင် (၇) သိန်း	မရှိ	၂၀၁၆၊ဇူလိုင်
ကျန်းမာရေး	ရွာသူ/သားအားလုံး	သင်တန်းတစ်ခုလျှင်၁ပတ်စီ	ရေပေါ်သောင်ရွာဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်း	ဌာနဆိုင်ရာနှင့် AAM မှဝန်ထမ်း	သင်တန်းတစ်ခုလျှင် (၇) သိန်း	မရှိ	၂၀၁၆၊ဇူလိုင်
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးသင်တန်း	ရွာသူ/သားအားလုံး	သင်တန်းတစ်ခုလျှင်၁ပတ်စီ	ရေပေါ်သောင်ရွာဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်း	ဌာနဆိုင်ရာနှင့် AAM မှဝန်ထမ်း	သင်တန်းတစ်ခုလျှင် (၇) သိန်း	မရှိ	၂၀၁၆၊ဇူလိုင်
ခိုလှုံ့ရာခန်း	ရွာသူ/သားအားလုံး	RC သံထည်၁ထပ်ဆောင်	ကော့ဖျံတောင်ခြေ	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့၊ဌာနဆိုင်ရာပညာရှင်ရွာသူ/သားအားလုံး	သိန်း(၁၅၀)	မရှိ	၂၀၁၇၊မတ်၊ဧပြီလတွင် ဆောက်မည်။
အမျိုးသမီးများအတွက်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာသင်တန်း	အမျိုးသမီးများအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိရန်	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်းများပေးခြင်းနှင့် ငွေကြေးပံ့ပိုးပေးခြင်း	ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း	ကျေးရွာရှိရွာသူ/သားများ၊ အက်ရှင်အေးမြန်မြန်မာဝန်ထမ်းများနှင့်နည်းပညာရှင်များ	သိန်း (၇၀)	အနည်းငယ်ရှိ	၂၀၁၇ခုနှစ် (ဧပြီမေ)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့်ခန့်မှန်းချက်	အရိန်
လေ့ (စက်တပ်လေ့)	ကျောင်းသူ/သားများ ကျောင်းပို့ကျောင်းကြိုအဆင်ပြေရန်	သစ်သားကိုယ်ထည် (သို့) သံထည်လှေဝယ်ယူရန်	ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရွာသူ/သားများ	သိန်း (၅၀)	မရှိပါ	၂၀၁၇ဇွန်လ
သောက်ရေ (ရေသန့်)	ကျောင်းသူ/သားများနှင့် ရွာသူ/သားများအတွက်သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေရရှိရန်	စက်နှင့်မြစ်ရေကို ရေသန့်စင်သည့် ကန်သို့ရေပိုက်နှင့် ရေတင်မည်	ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းဝင်းအတွင်း	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရွာသူ/သားများ	သိန်း (၅၀)	မရှိပါ	၂၀၁၇မတ်လ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာတွင် ချောင်းကူးတံတား၊ အင်္ဂါစက်ရေတွင်းနှင့် ရေစင်ကန်၊ ရေလွှဲတံမံ၊ ဆေးပေး ခန်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အသိပညာပေးသင်တန်း၊ စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာပေး သင်တန်း၊ ခိုလှုံရာစခန်း စသည်တို့သည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်နိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများ သည် ကျေးရွာအတွင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများဖြစ်ကြသော သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်း၊ ကလေးနှင့် ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများတွင် ချောင်းကူးတံတား ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးများ လွယ်ကူသွားစေခြင်း၊ ကျေးရွာလူထု၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်း မီနိုင်ရေးအတွက် အဓိကလိုအပ်ပါသည်။

အင်္ဂါစက်ရေတွင်းနှင့် ရေစင်ကန် တူးရခြင်းမှာ ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေရရှိရန်အတွက် ရည်ရွယ်ပါ သည်။ ကျေးရွာသူ/သားများမှာ မိုးရာသီတွင် သောက်ရေအခက်အခဲဖြစ်နေပါ၍ သန့်ရှင်းသောသောက်ရေအတွက် အင်္ဂါစက်ရေတွင်းမှာ ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်နေပါသည်။

ဆေးပေးခန်းမှာ ကျေးရွာလူထု၏ အဓိက လိုအပ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျေးရွာသူ/သားများ ဖျားနာလျှင် ရေတတန်၊ ကုန်းတတန်ဖြင့် (၃) ဖာလုံခန့် ဝေးသော အုပ်စုဆေးပေးခန်းသို့ သွားရခြင်း၊ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးလုပ်သား မရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင်ပို၍ အခက်အခဲ တွေ့ကြရပါသည်။

သဘာဝဘေးအသိပညာပေးသင်တန်း၊ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး သင်တန်း၊ စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာ သင်တန်းများမှာ ကျေးရွာလူထု၏ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ ဗဟုသုတ၊ စွမ်းဆောင်ရည်များ မြှင့်တက်စေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ရေလွှဲတံမံသည် ကျေးရွာ၏ မြစ်ကမ်းနံပါးပြိုခြင်း အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအရာများသည် ကျေးရွာ၏ အဓိကလိုအပ်ချက်များဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ရေပေါ်သောင်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ

နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

အောင်မြင်စွာ

နံပါတ် ၀.၁၅၅၅၇၈

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတ်ပေးရန် စစ်ဆေးမှု ပုံစံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
တည်နေရာ _____
လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီရေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ)

ကမ်းဘက်: မြို့ _____

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ရေး ဗဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည်။

မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ မှတ်တမ်း မပြုနိုင်ပါ။ အလယ် အရွက် ရွက် တွင် မရှိမည်ဆိုပါက

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။ (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ) မသန်ခြင်း၊ သက်ကြီး၊ ကာဗွန်၊ ဒီဇယ်၊ ဝေဖိုး၊ ဝေဖိုး

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

- စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု
- အားသာချက်များ = ဆီခိုက်၊ ရွက်၊ ဆူ၊ အားစိုး၊ စာပေးခြင်း
- အားနည်းချက်များ = အန္တရာယ် မြေပုံ မရှိခြင်း
- အကြံပြုချက်များ = အန္တရာယ်မြေပုံ ထားရှိ သင့်ပါသည်

ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ

ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ

ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ

ဆုနာမီ

သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

အခြား (ဖော်ပြရန်) **ကျေဏီ: ၁**

မိုးများသောမြေပြိုမှု

မိုးရေချိန်

အခြား (ဖော်ပြရန်)

မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ

မိုးရေချိန် **၂၅၈၈၅၀၈၂၆၀၈၈၇၆**

မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) **၆၇၆၆:သည့်**

အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)

ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် လေ့လာမှုများရှိပါသလား။

ရှိပါသည် မရှိပါ

ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။

ရှိပါသည် မရှိပါ။

သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ

လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား

ရှိပါသည် မရှိပါ။

ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။

ကော့များ၊ တောင်ပေါ် ပုံဖွဲ့၊ နေရာလွတ် ကျေဏီ: လယ် မှု ရွာစောင့်ရှောက်ရေး ကြီးကြပ်ရေး ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား များ၊ အခြား များ၊ အခြား များ

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ = **ဂိုဏ်းစုပေါင်း အဖွဲ့အစည်းများ**

အားနည်းချက်များ = **စွဲတတ်မှုများ၊ အားနည်းမှုများ**

အကြံပြုချက်များ = **အားနည်းမှုများ၊ အားနည်းမှုများ၊ အားနည်းမှုများ**

ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ

ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)

ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး

ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး

ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်

အခြား

ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)

ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု

ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး

ရုံး

ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ(သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ

အခြား

စာရွက်အပိုသုံးပါ။

ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ရှိ မရှိ

- တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။
- ၀ ဦးစီးဌာနအဖွဲ့ဝင်များ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး
 - ၂ ဦးစိုးလင်းလင်း အတွင်းရေးမှူး
 - ၃ ဦးလှစာတင်
 - ၄ ဦးမြတ်ဗိုလ်
 - ၅ ဦးကျော်စွာ
 - ၆ ဦးကျော်စွာ
 - ၇ ဦးကျော်စွာ
 - ၈
 - ၉

သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အခြားတစ်ဦးအဆင့်သင့် ရှိပါသလား။
 ရှိ မရှိ
အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။

(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပေးကမ်းမှု ကပ်ထားပါသလား။
 ရှိ မရှိ

မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း မဟုတ်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

- အားသာချက်များ = ချေးငွေအဖွဲ့အစည်း၊ အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း၊ အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း၊ အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း
- အားနည်းချက်များ = သတင်း၊ များ၊ အား၊ မြတ်တမ်း၊ စာစစ်ထားခြင်း၊ မရှိခြင်း၊
- အကြံပြုချက်များ = နည်းပညာမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း၊ လိုအပ်ပါသည်။

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။ အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်
- လက်ကိုင်စုန်း
- AM / FM ရေဒီယိုများ
- VHS / HF ရေဒီယိုများ
- ရုပ်မြင်သံကြား

- အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
- နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
- စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
- အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
- အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ = သတင်း မဟာမိတ် လက် ဗျူဟာ ၇ ရှိခြင်း

အားနည်းချက်များ = လျှင်နှာ မှု အားနည်းခြင်း

အကြံပြုချက်များ = အရေပေါ် သတိပေး နှစ် သည် နေရာ လို အ ဖ ့ သည်

၅) ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အန္တရာယ်ပြုမြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်၊ ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ =

အားနည်းချက်များ = စောစောစောစော ဖွဲ့ အားနည်းခြင်း

အကြံပြုချက်များ = စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေး သည့် ဖ ့ သည်

၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ပြန်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအချက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လွှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ညညှိ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း

မရှိ။ စောစောစောစော သတိပေးစနစ်

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ = အဂေပေါ်သတင်း၊ ဖာ၊ ဖြန့် ၆၀ ချိတ်ခြင်း၊

အားနည်းချက်များ = ဗဟိုဌာန၏ အားနည်းခြင်း၊

အကြံပြုချက်များ = ဘေးဒဏ်ခံချိတ်ရန် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် သင်တန်းများ ပို့ချပေးရန်

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ✓ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- ✓ သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ✓ ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန် (ကွဲပြားနေသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ✓ ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- ✓ အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ✓ ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ အစဉ်းချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းစိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ✓ စိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ✓ ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် စိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အခြေအတွက်ရှိစေရန်
- ✓ ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

စိုလှုံရာအဆောက်အအုံအစဉ်းမှ ပစ္စည်းများ

- ✓ ရေ
- ✓ စွမ်းအင်
- ✓ မီးခိုးချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
- ✓ အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- ✓ အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
- အခြား / ရေဦး၊ ပြာရေ၊ သစ်တော၊ ဒိုးချရေ

ဘေးကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောဧရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား
လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်

- ✓ အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- ✓ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ✓ ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပိုစတာများ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရှိပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ >

အားနည်းချက်များ = အန္တရာယ်မြင့်မားခြင်း၊

အကြံပြုချက်များ = အဂေပေါ်တုန့်ဖြင့် ရေး၊ အဖွဲ့အား ရေ၊ ဓာတ်အားပေးပေးရန်

၇) ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ထင်မြင်ယူဆခြင်း

အန္တရာယ်ပြမြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးဘို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖွဲ့သည် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အမြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖွဲ့သည် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လိုအပ်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖွဲ့သည် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ = ချိလုံချိင် သည်း နေ့ ၇၅ ဖြစ်

အားနည်းချက်များ = အန္တရာယ် ဖြစ် ဖြစ် ပျံ့ ထား ဖြစ်

အကြံပြုချက်များ = အန္တရာယ် ဖြစ် ဖြစ် ပျံ့ ထား ဖြစ် သင့် ပါ သည်

မြို့နယ်လမ်းကူးများ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဓာတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိပါက၊ နည်းလမ်းများအားဖော်ပြပါ။

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဓာတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ။

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်ဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဓာတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုံ့ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ။

သုံးသပ်ချက်များ ဆော့လျှင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြပါ။

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ = ချိတ်ဆက်မှုမှ ဖြစ်ပညာ မှား ပံ့ ပါ ပေး ဖြစ်

အကြံပြုချက်များ = စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် တင် ပေး ဖြစ် မှား ဖြစ်
ပေး သင့် ပါ သည်။

၃၂

၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ = ဧကော ဖျံ တောင်ထိပ် မီးလောင်း ဈာန်ကြီးသည်

၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ၊ ရှေးစိုက်ခြင်း ၊ ရေပူခြင်း ၊ တိုက်ခတ်ခြင်း

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ ၊ အုပ်ချုပ်ခြင်း ၊ များသောအားဖြင့် ဝန်ထမ်းများ၏ အကျိုးအမြတ်ကို စောင့်ကြည့်ခြင်း

၄။ သတင်းများကို ထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း ၊ ပျော်ရွှင် ၊ အင်တန် ၊ ရေအေးခြင်း ၊ သတိပေးခြင်း

၅။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း

၆။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း = စောင့်ကြည့်မှုများ ၊ အား ချစ်ခြင်း

၇။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း = တစ်ဖန် ပြန် ၊ အောက်လမ်း ၊ သုံးခြင်း

၈။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း = အန္တရာယ် မြေပုံ မရှိခြင်း

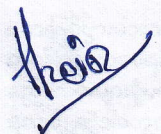
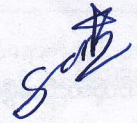

၉။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ = နည်းပညာနည်းပါးခြင်း

၁၀။ သုံးသပ်ချက်များ = ဇွန်ဆောင်ရွက်ခြင်း ၊ အင်တန် ၊ နည်းပညာပံ့ပိုးခြင်း

အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ = ကျေးဇူးတင်စွာ စဉ်းစားစဉ်းစား ၊ ရှေးစိုက်ခြင်း

ရေပူခြင်း ၊ တိုက်ခတ်ခြင်း ၊ များပြားနေသော လူမှုစွယ်စုံများ ၊ လမ်း၊
မားမတ်ခြင်း ၊ ကျေးဇူးတင်စွာ စဉ်းစားစဉ်းစား ၊ ဇွန်ဆောင်ရွက်ခြင်း ၊ သစ်တော
မားမတ်ခြင်း ၊ များပြားစွာ သုံးပါသည် ။

လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ

နော်ရီရီသိန်း = စောဆန်းဖြူညို = ဦးအောင်ကျော်

စိမ်းဝင်းမြတ် ၊ ကိုယ်လေ့လာခဲ့ရာမှာ အရေးကြီးခြင်း = မှတ်တမ်း
ပုံစံ ၊ ကိုယ်လေ့လာခဲ့ရာမှာ အရေးကြီးခြင်း = မှတ်တမ်း

လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ = ၂၃ . ၆ . ၂၀၁၆

ပုံစံ ၁၅။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်သေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်မှုများကို သိရှိနားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့်ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာသိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း	မရှိ	မရှိ
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာခြေစင်များ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။		✓
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလှေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခွဲတံ။

အသုံးပြုမည့် နည်းလမ်း ။
ပံ့ပိုးသူမှ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။

ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
ပံ့ပိုးသူ(က-၊ မ-) ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ မ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက်တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမူလသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဒီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေရဲ့သုသာန်တွေကို အနှောက်အယှက်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဝိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူ့ပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရိုရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပုံပိုပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မှတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တာဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
 ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ကြားဆောင်ရွက်မှု
 ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ
ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်ခိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ်သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ်ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအစဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြမြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လို အပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင် ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း၊
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေး ပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင် ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုးမှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုစုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ
ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအတွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်းရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။

- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။